

*Ευέλικτες μορφές απασχόλησης:
Εργασιακός μεσαίωνας ή επίγειος παράδεισος;
Από τον μύθο στην πραγματικότητα*

Σταύρος Π. Γαβρόγλου

Παρατηρητήριο Απασχόλησης (ΠΑΕΠ)
sgavroglou@paep.org.gr

Τι είναι η ευελιξία της εργασίας;

Η δυνατότητα των επιχειρήσεων να προσαρμόζουν τον χρόνο εργασίας και το περιεχόμενο της εργασίας στις μεταβολές της ζήτησης για τα προϊόντα/υπηρεσίες τους.

... αλλά και

Η ανάγκη των εργαζομένων να προσαρμόζουν
τον εργάσιμο χρόνο και το περιεχόμενο της
εργασίας τους στις μεταβολές των
οικογενειακών τους υποχρεώσεων και των
δημιουργικών τους αναγκών

Η τυπολογία της ευελιξίας

	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ περιεχόμενο		
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ποσότητα		

Η τυπολογία της ευελιξίας

	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ Της εργασίας	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ Των συμβάσεων εργασίας
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ περιεχόμενο	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Διεύρυνση καθηκόντων ➤ Ομαδική εργασία ➤ Εναλλαγή καθηκόντων 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υπεργολαβία, ➤ Τηλεργασία- αυτοαπασχόληση ➤ Δικτύωση επιχειρήσεων
ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ποσότητα	<ul style="list-style-type: none"> ➤ υπερωρίες ➤ Διευθέτηση του χρόνου εργασίας, ➤ εκούσια μερική απασχόληση 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ απολύσεις-προσλήψεις, ➤ προσωρινή απασχόληση, ➤ ακούσια μερική απασχόληση, ➤ αδήλωτη εργασία

Πόσο ευέλικτη είναι εργασία στην Ελλάδα...

.... έτσι όπως την καταγράφουν διεθνείς δείκτες ευελιξίας;

Τι σχέση έχει η ευελιξία με την ποιότητα των συνθηκών εργασίας...

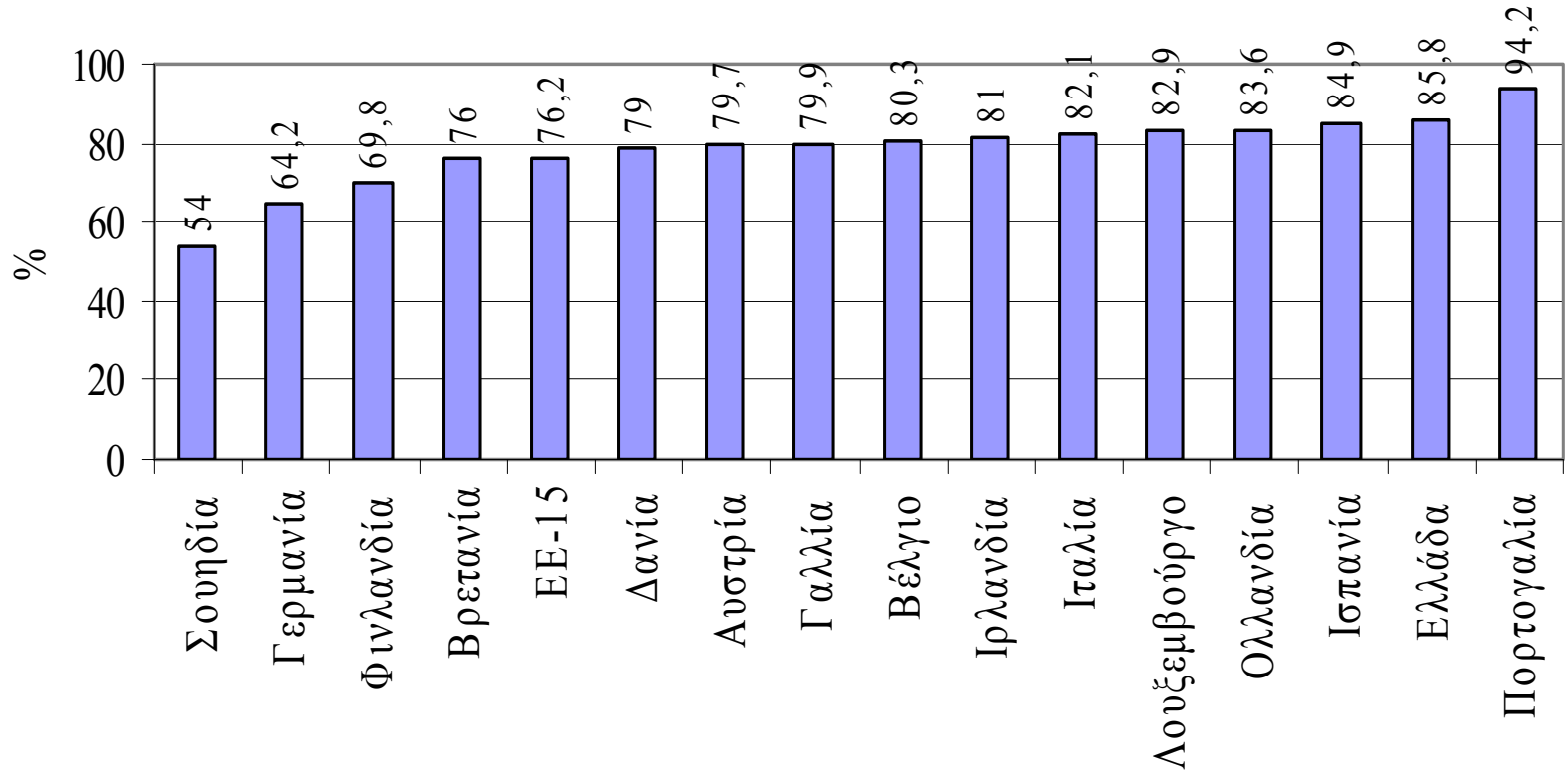
... έτσι όπως τις αποτιμούν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι;

Πηγές:

- Eurostat– European Community Household Panel
- European Foundation – 4th European Working Conditions Survey
- ΟΟΣΑ,
- Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΣΥΕ)

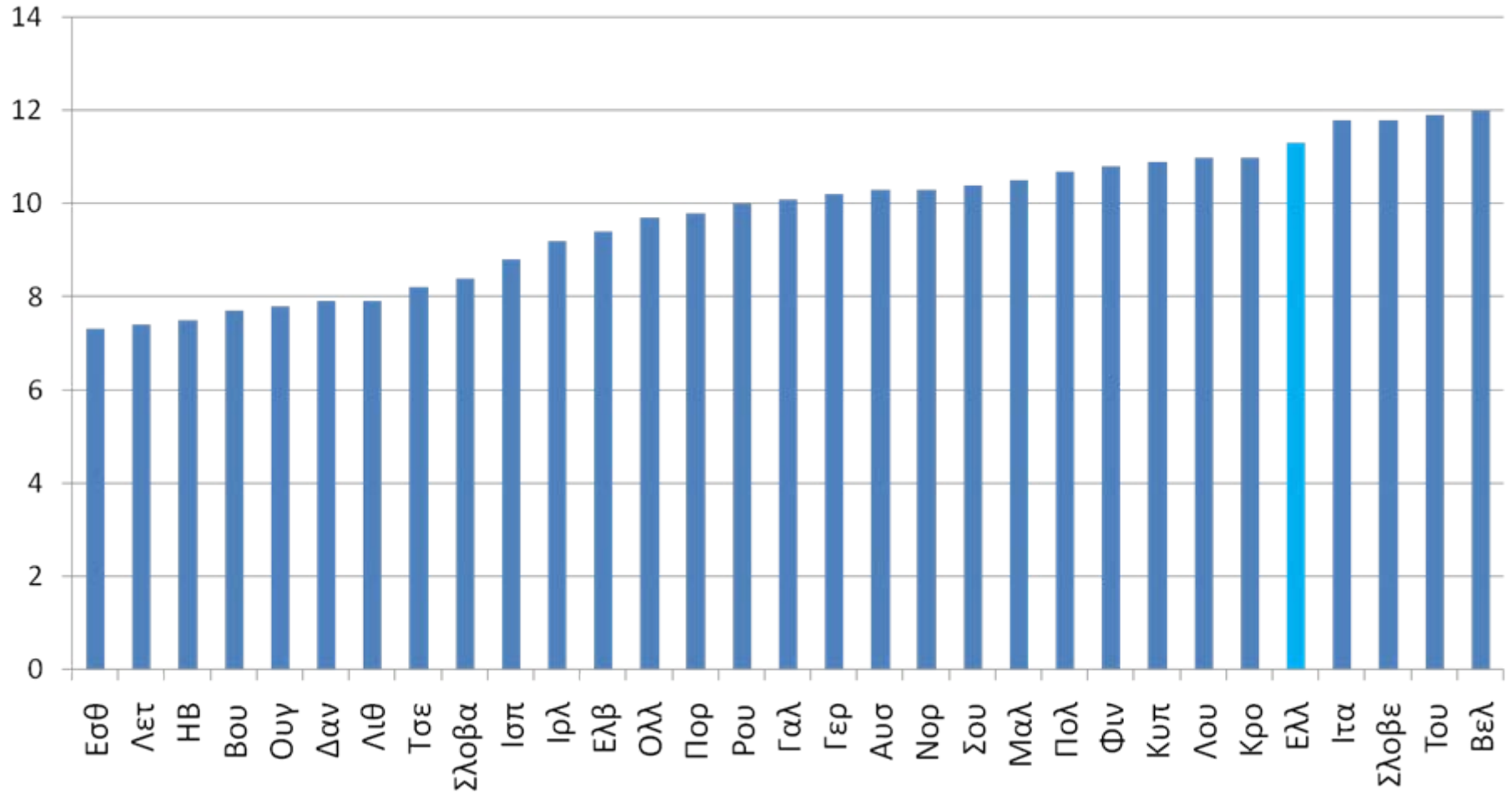
"Συνήθως, πόσες φορές τον μήνα αλλάζει το ωράριο εργασίας σας;"

(Ποσοστό που απάντησε "δεν αλλάζει ποτέ")

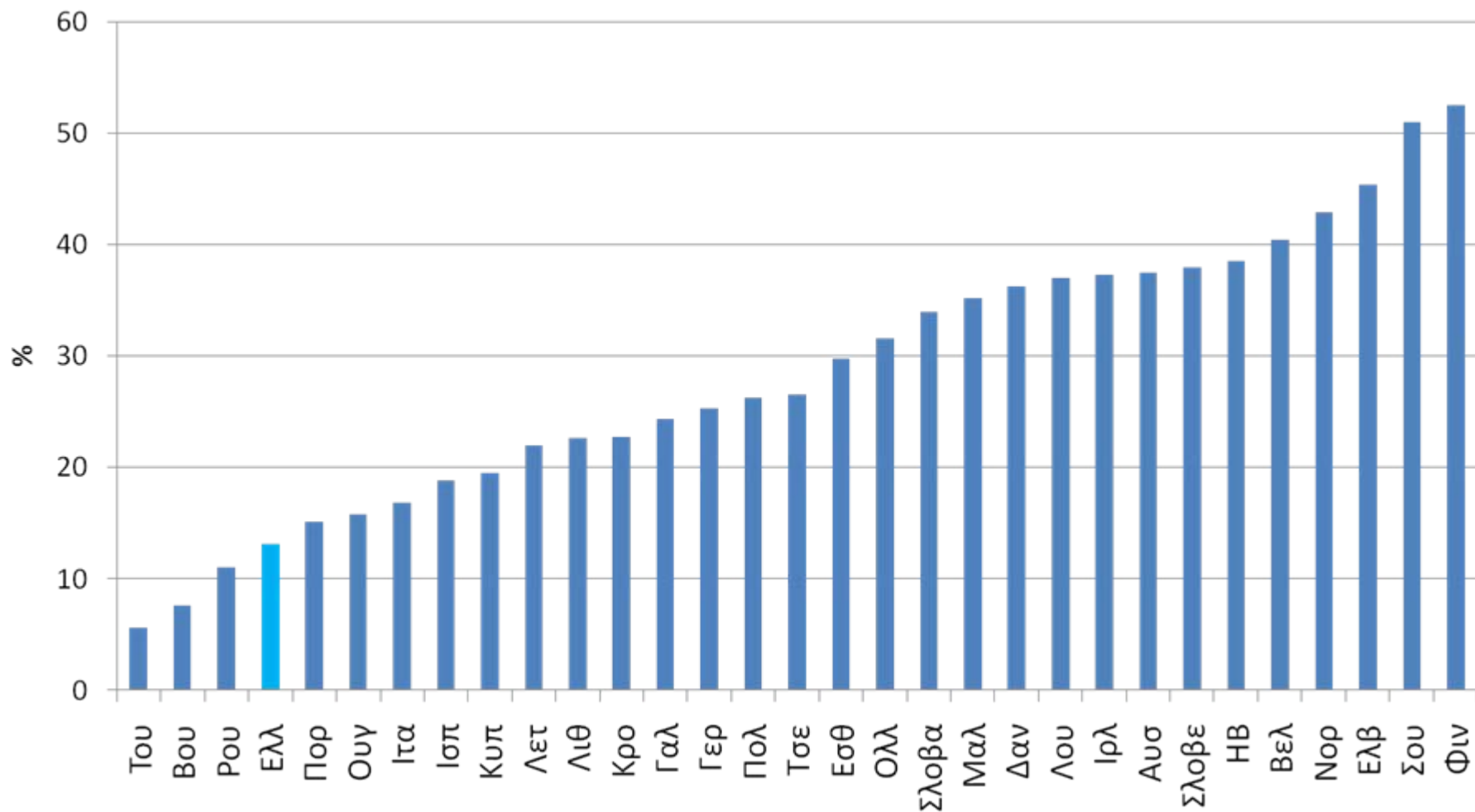
Πηγή: EFLWC 2001

Έτη προϋπηρεσίας στην παρούσα επιχείρηση (διάμεσος)

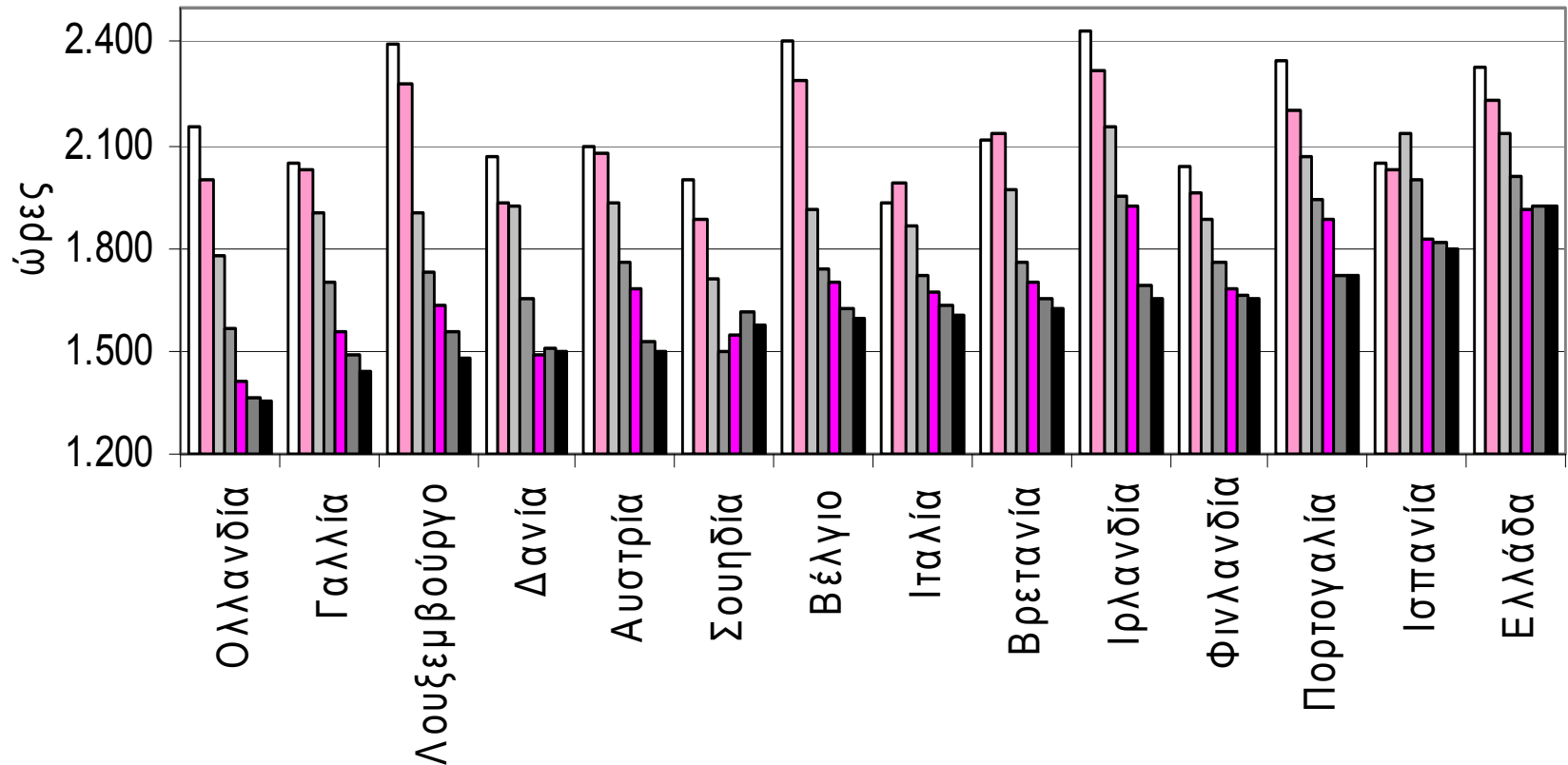

Εργαζόμενοι που συμμετείχαν σε πρόγραμμα κατάρτισης κατά τους τελευταίους 12 μήνες (%)

Εξέλιξη του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας, 1950-2000

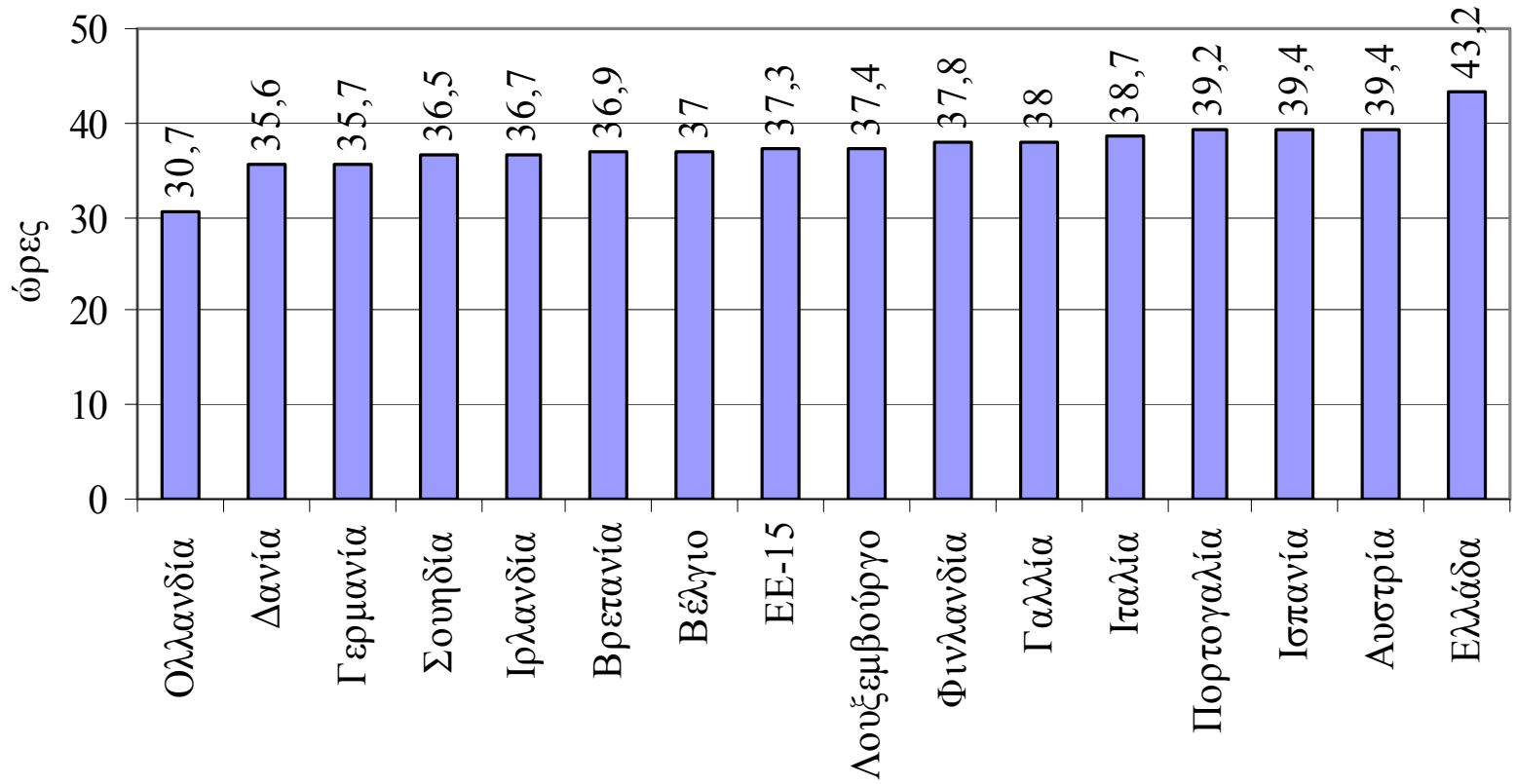

Πηγή: Groningen Growth and Development Centre 2005

□ 1950   ■ 1960   ■ 1970   ■ 1980   ■ 1990   ■ 2000   ■ 2004

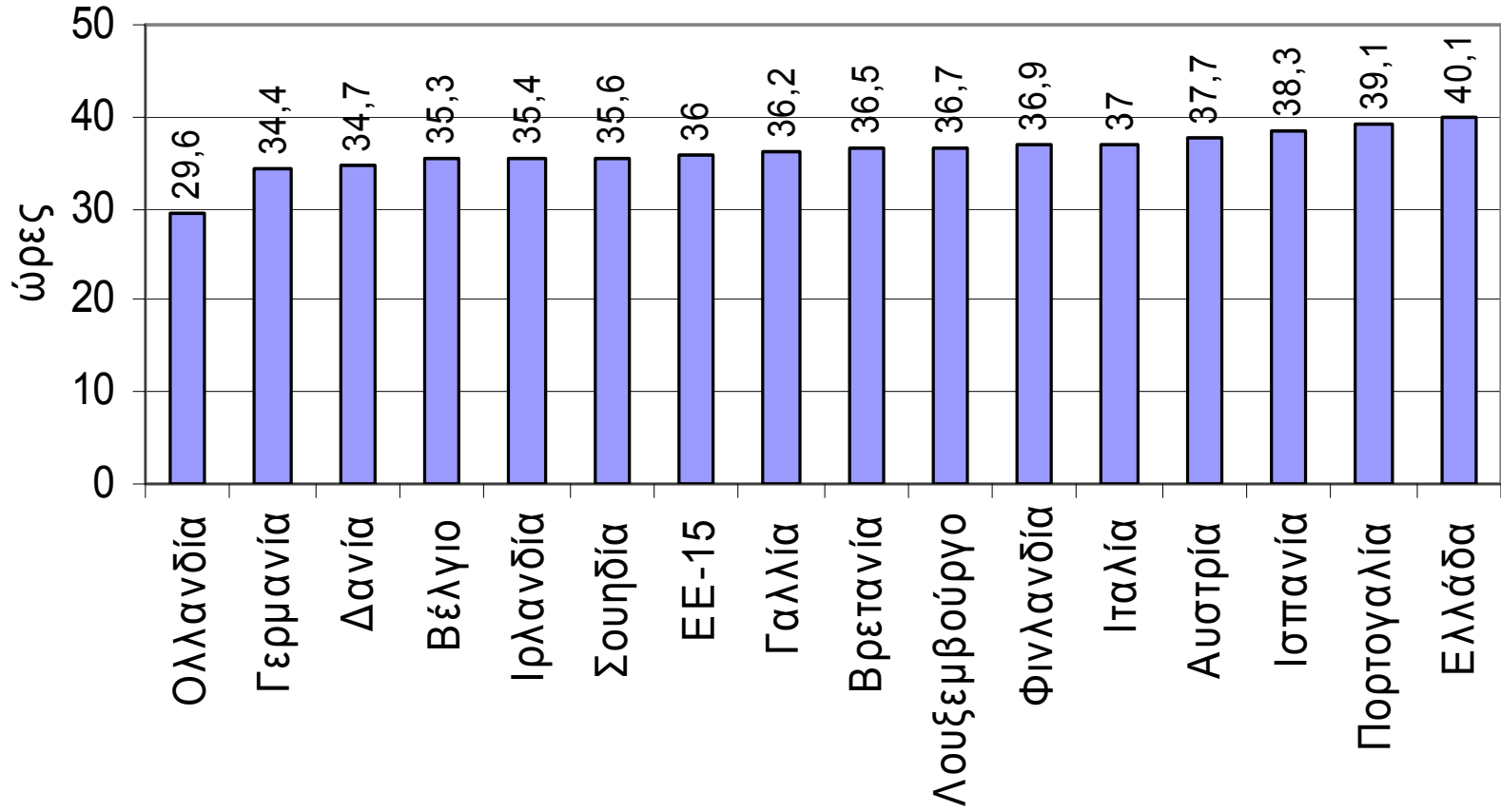
Συνήθεις ώρες εργασίας , 2005

(σύνολο απασχολουμένων)

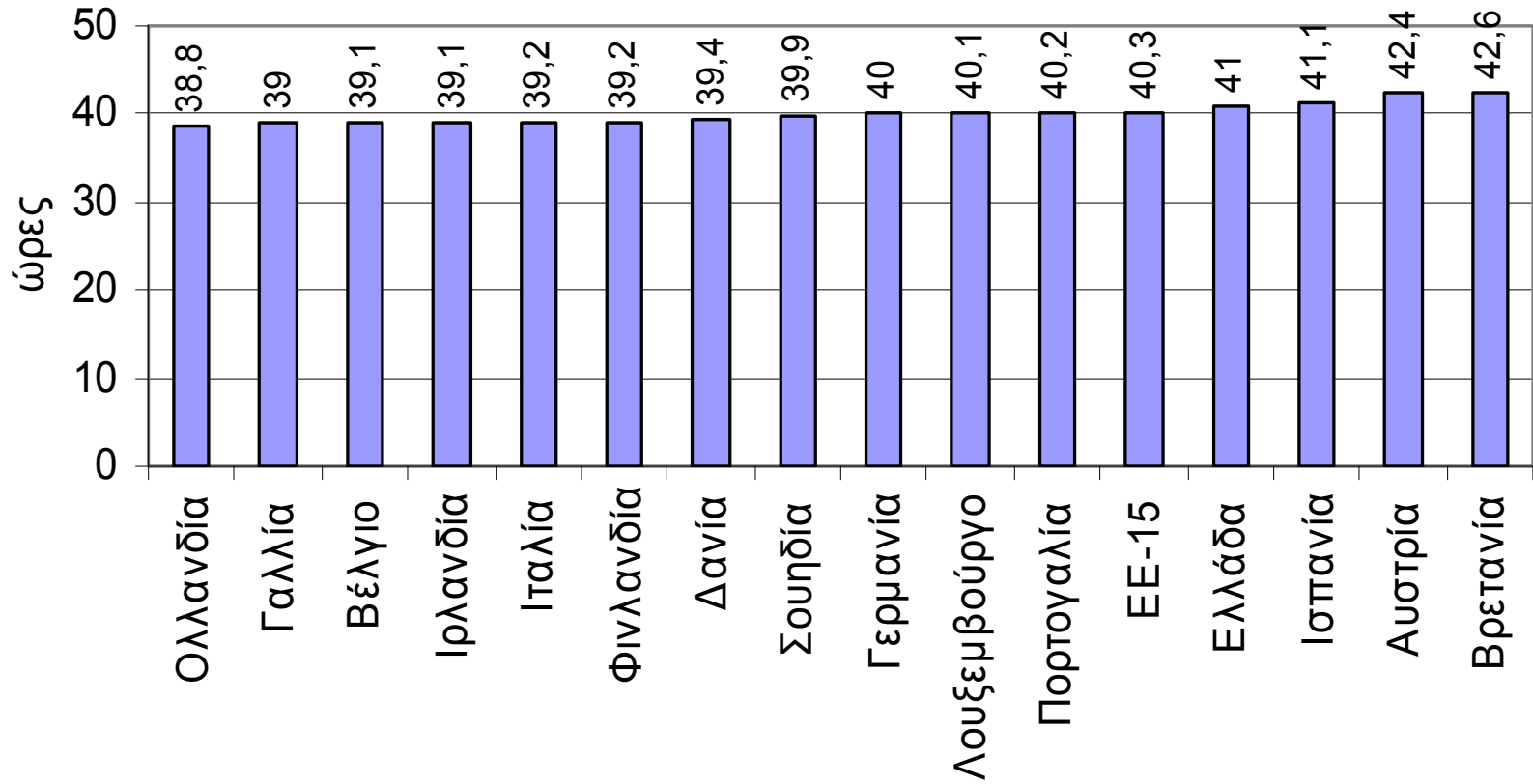
Πηγή: Eurostat

Συνήθεις ώρες εργασίας , 2005 (σύνολο μισθωτών)

Πηγή: Eurostat

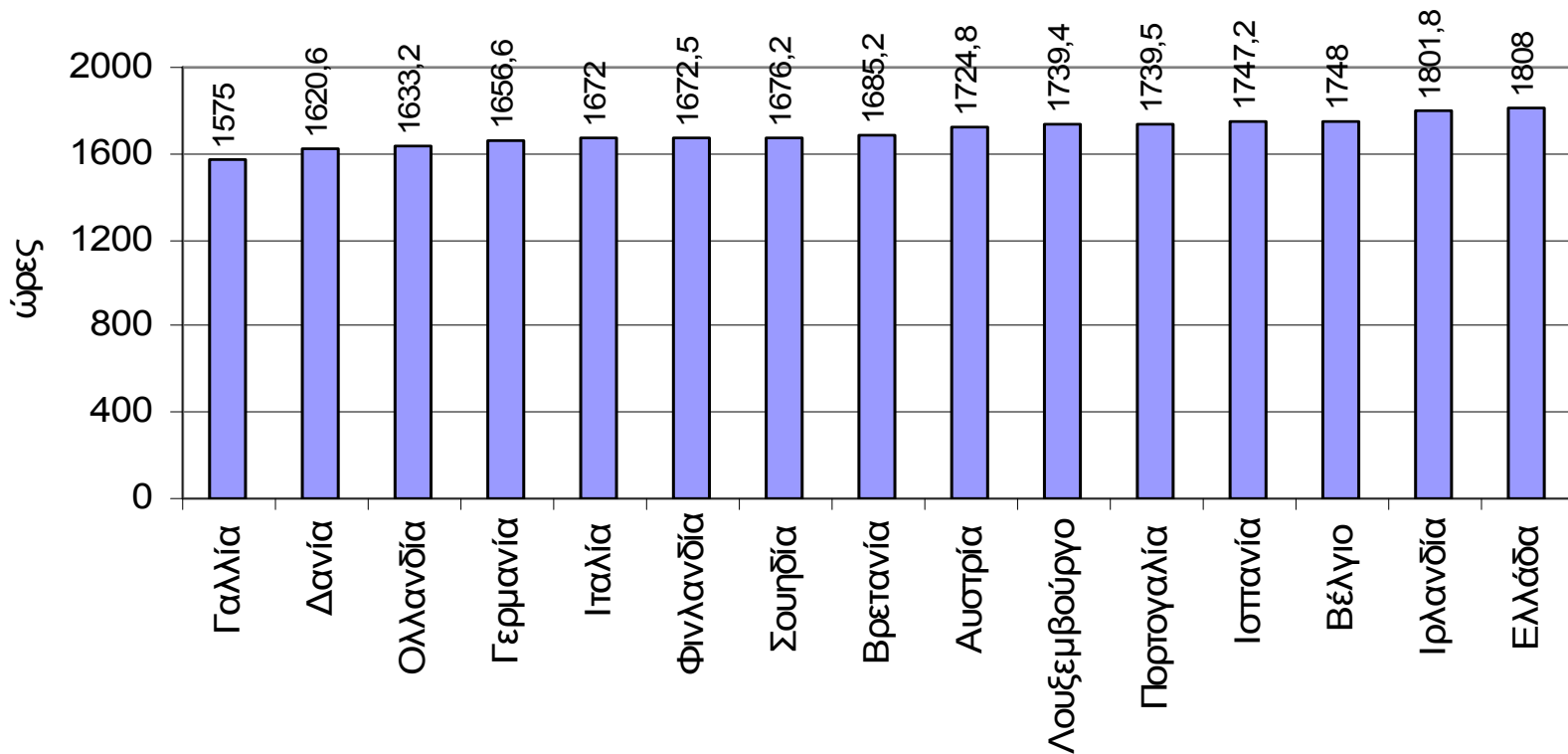
Συνήθειες ώρες εργασίας , 2005 (μισθωτοί πλήρους απασχόλησης)

Πηγή: Eurostat

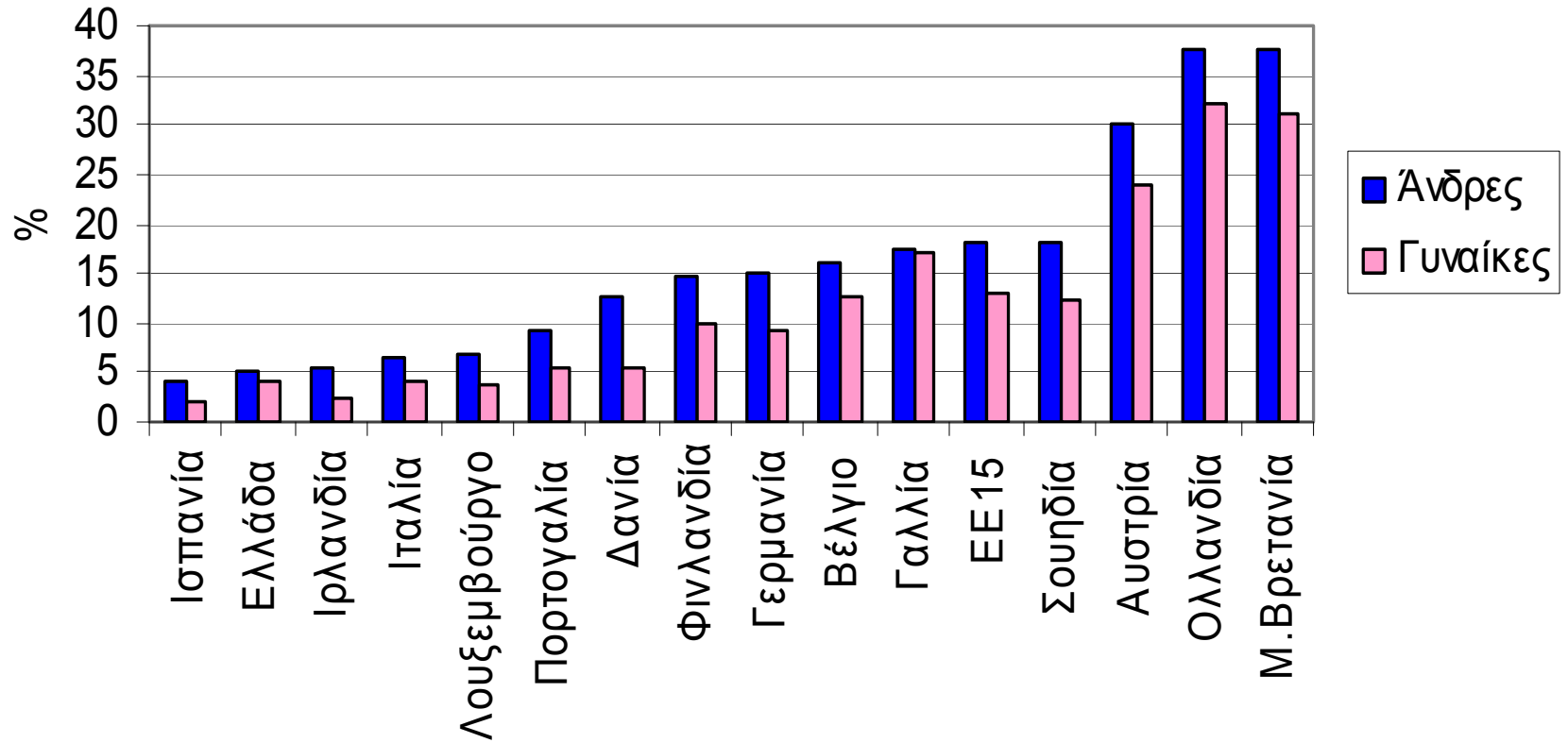
Ο μακρύτερος ετήσιος χρόνος εργασίας στην ΕΕ-15, βάσει των συλλογικών συμβάσεων και ανάλογων ρυθμίσεων για άδειες, συναντάται στην Ελλάδα με **1808** ώρες, και ο μικρότερος στην Γαλλία με **1575** ώρες

Συμβατικός ετήσιος χρόνος εργασίας, 2004

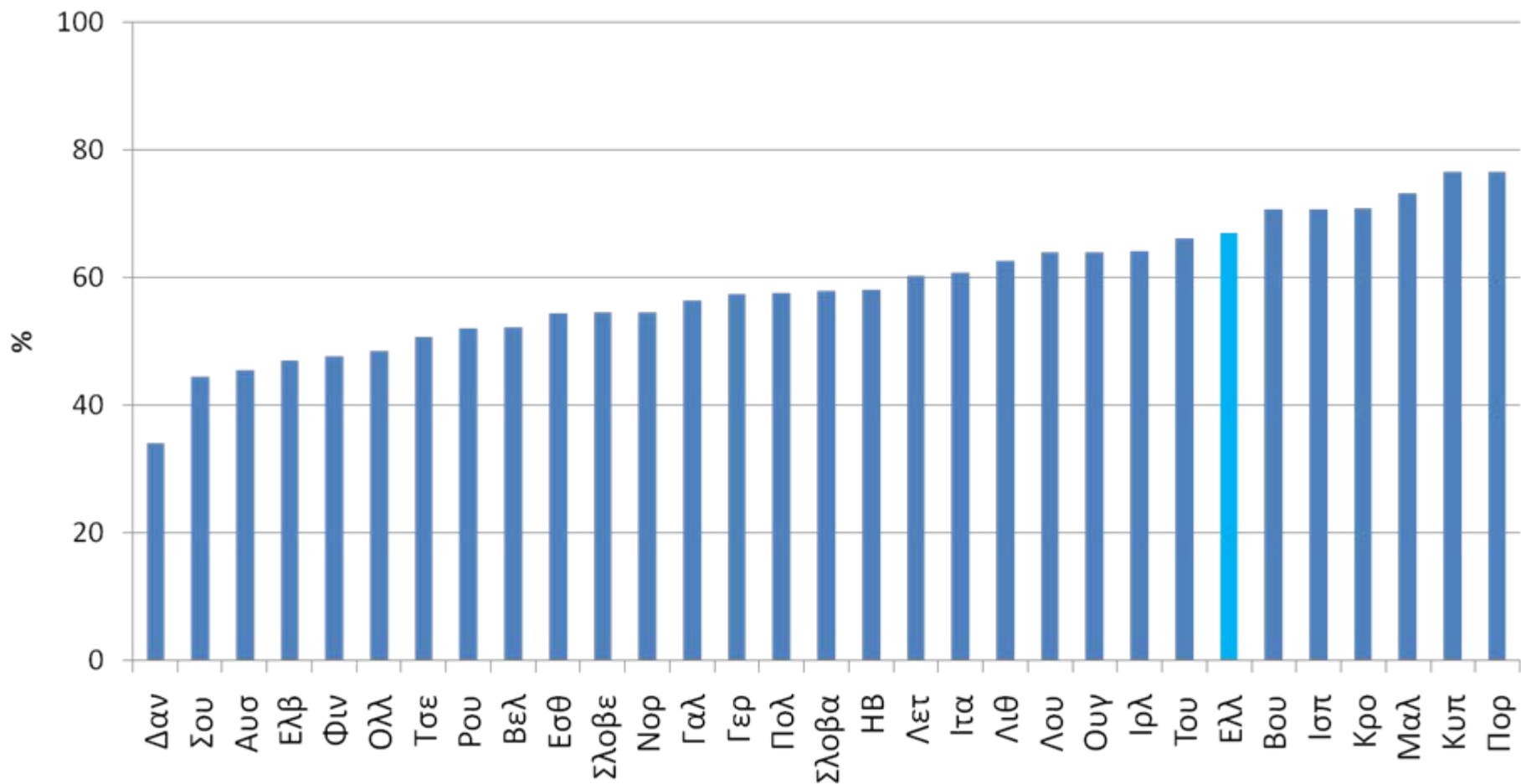
Πηγή: Carley 2004

Εργαζόμενοι που εργάζονται συνήθως υπερωριακά (μισθωτοί πλήρους απασχόλησης)

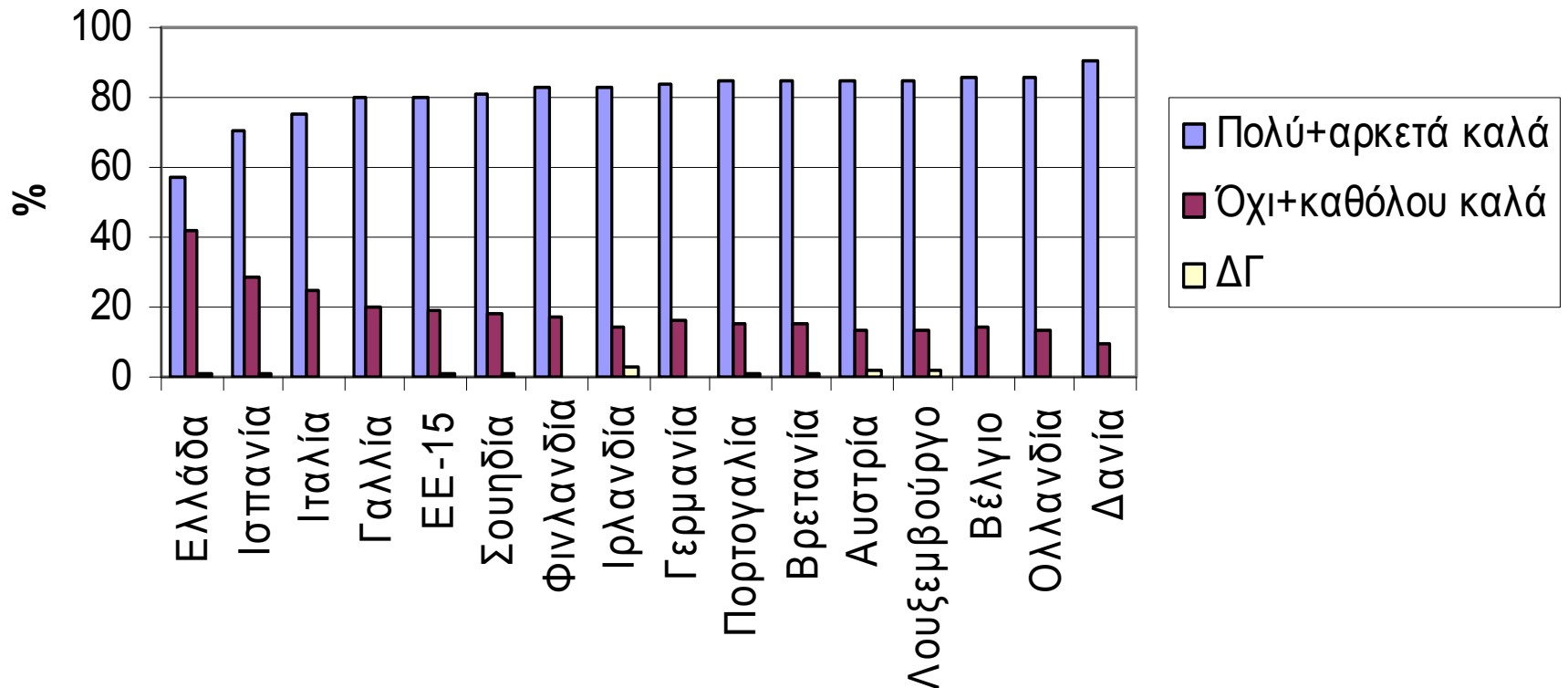
Πηγή: Vaguer & Van Bastelaer 2004

Εργαζόμενοι που εργάζονται τον ίδιο αριθμό ωρών κάθε μέρα

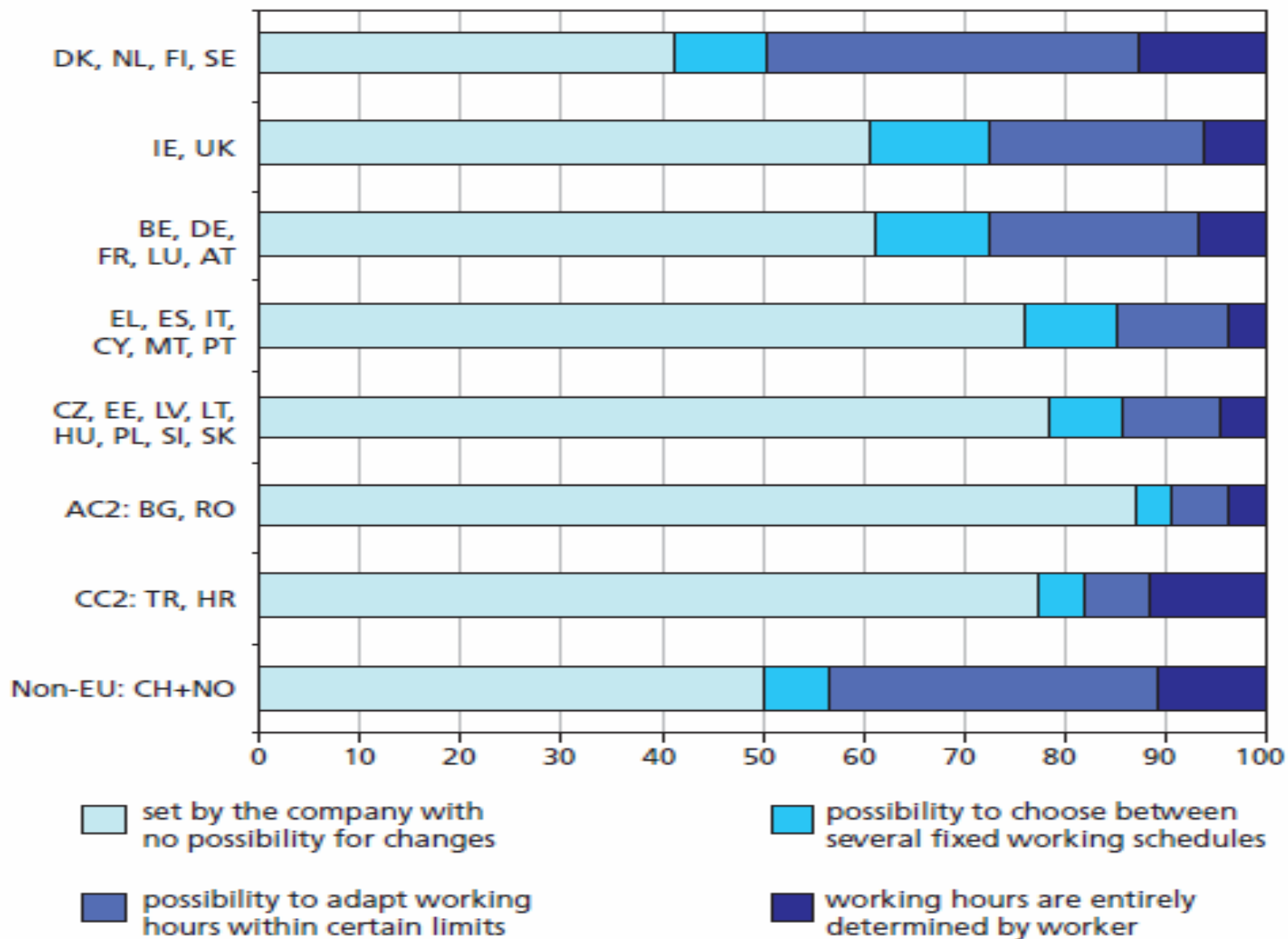

Οι ώρες εργασίας σας ταιριάζουν με τις οικογενειακές και κοινωνικές σας υποχρεώσεις;

Πηγή: Paoli & Merllie 2001

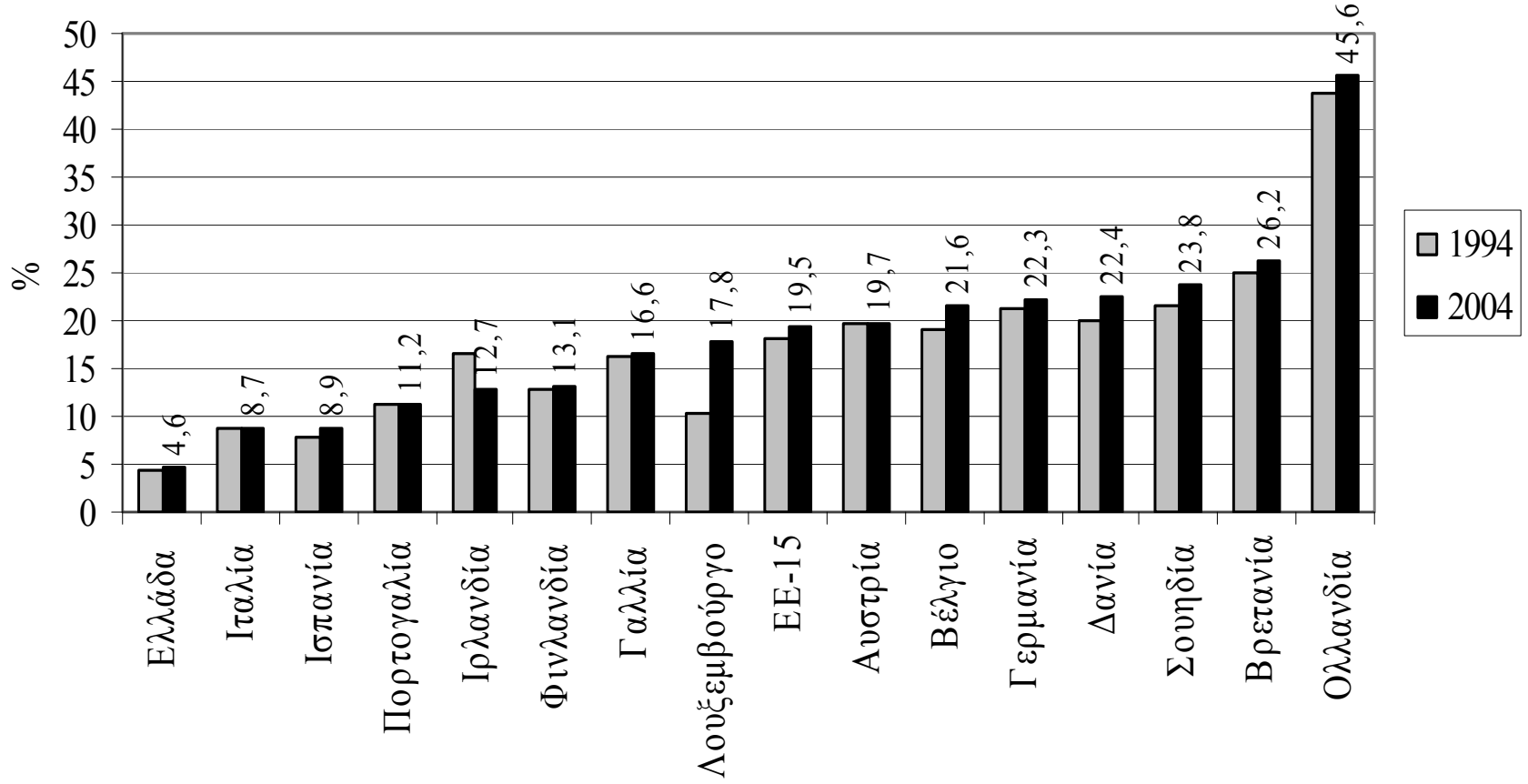
Ποιος καθορίζει τα ωράρια εργασίας;

Διάχυση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης

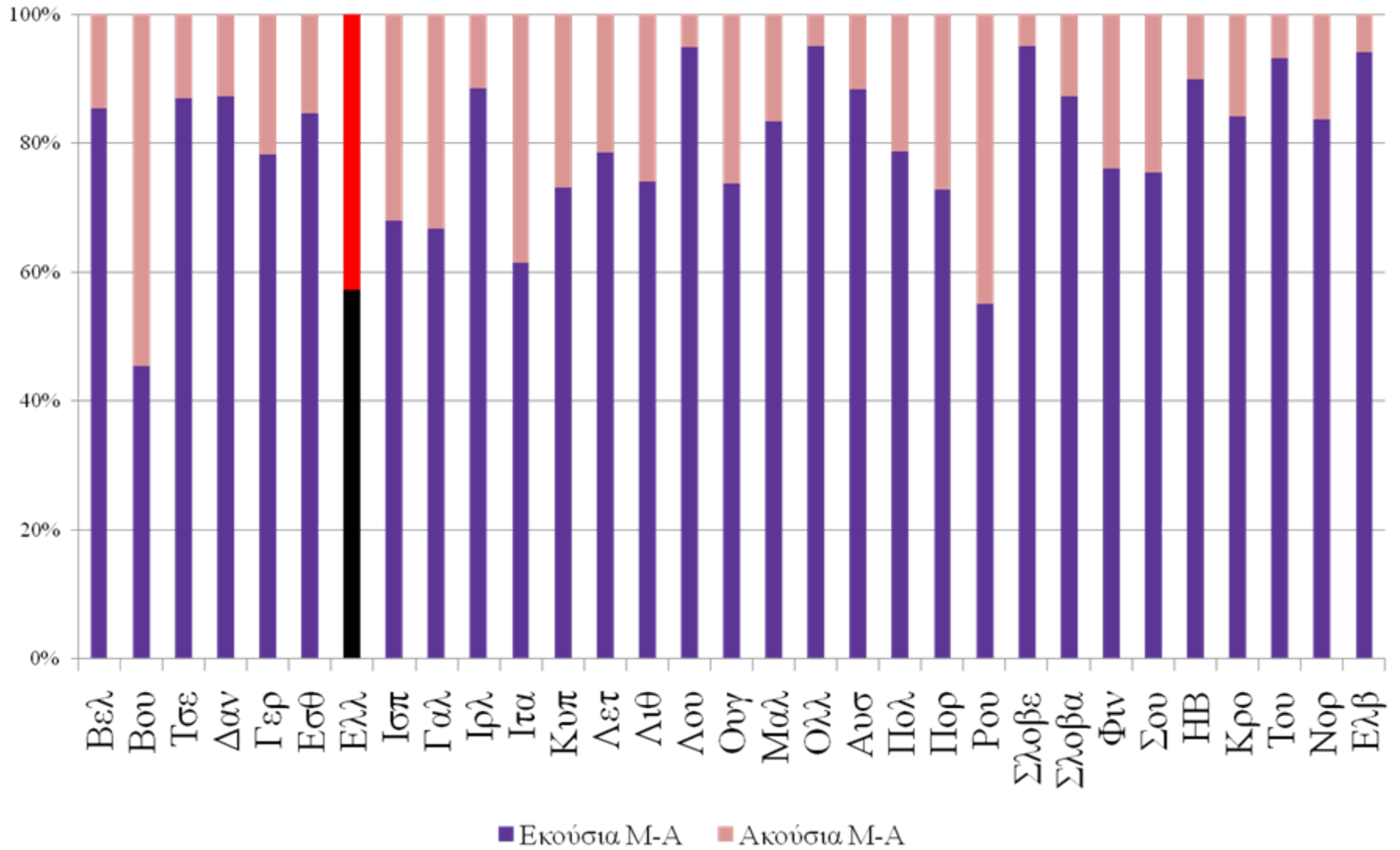
	Μερική Απασχόληση	Προσωρινή Απασχόληση
Ευρωπαϊκή Ένωση 27	5,6%	11,5%
Ελλάδα	18,2%	14%

Μερική απασχόληση, 1994 και 2004 (ως % συνολικής απασχόλησης)

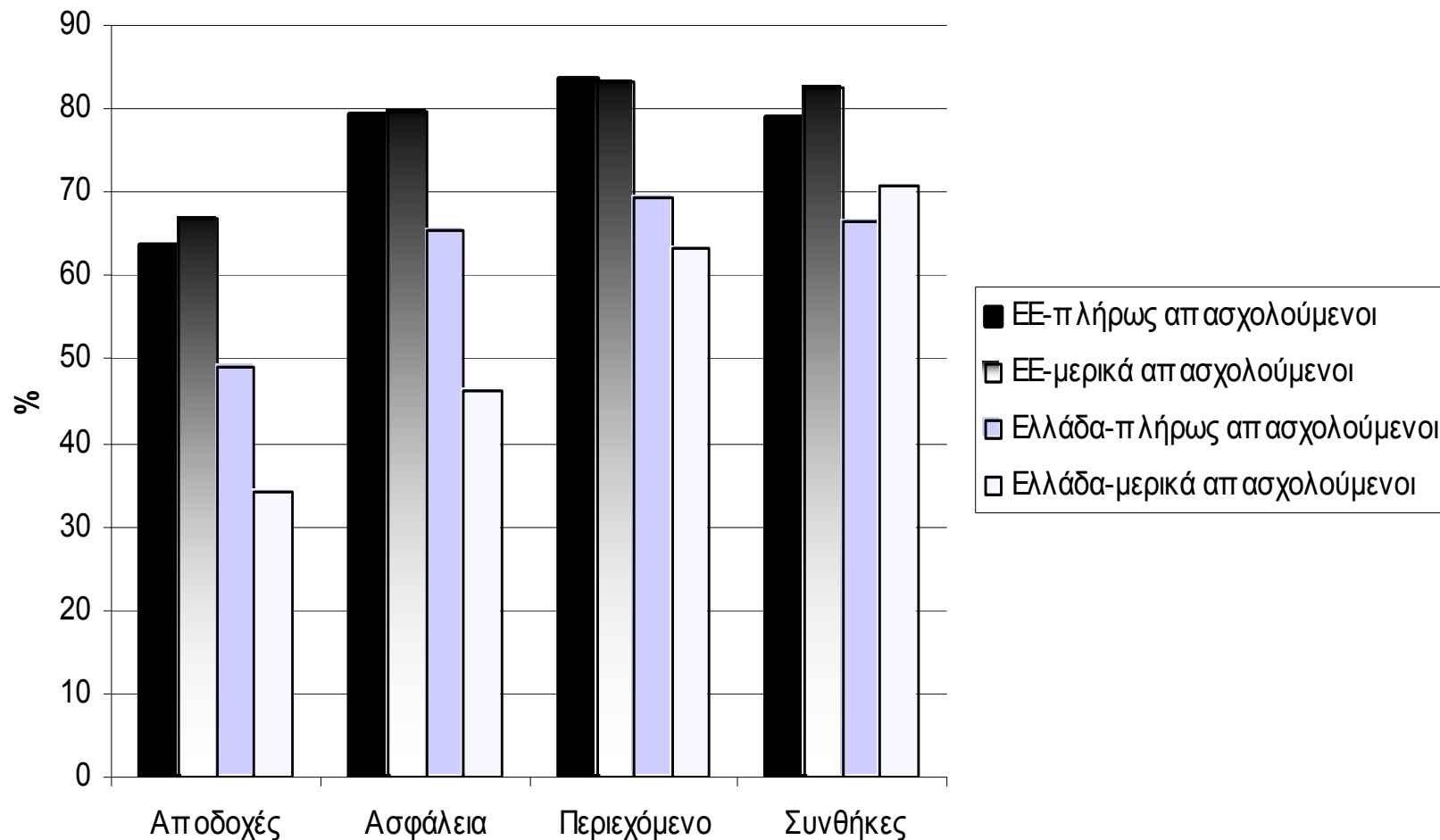

Πηγή: Eurostat

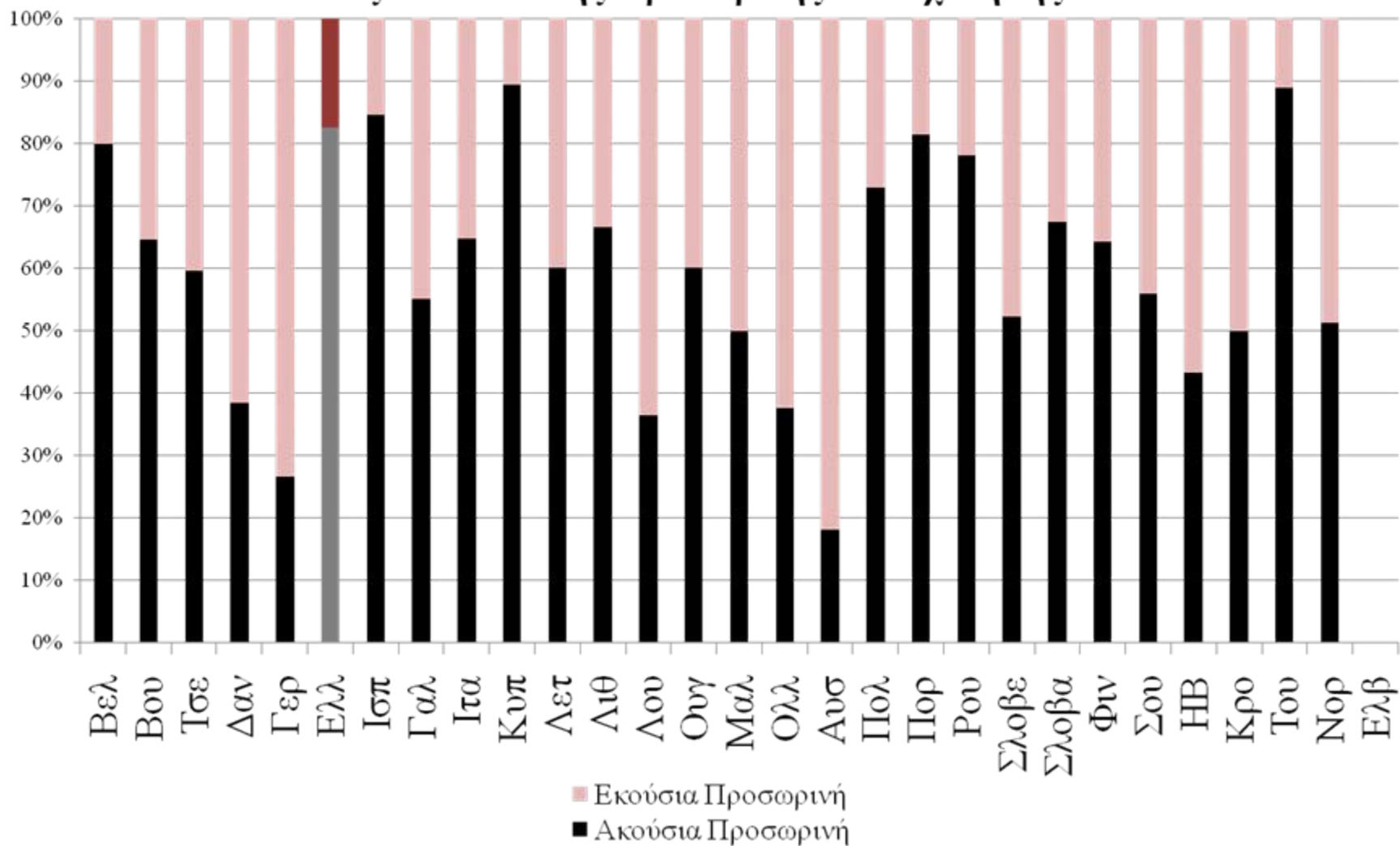
**Εκούσια και Ακούσια Μερική Απασχόληση
ως % Συνολικής Μερικής Απασχόλησης**

Μερική απασχόληση και ικανοποίηση από τους όρους εργασίας (% εργαζομένων που είναι "ικανοποιημένοι" από τις αποδοχές, ασφάλεια, περιεχόμενο, συνθήκες εργασίας)

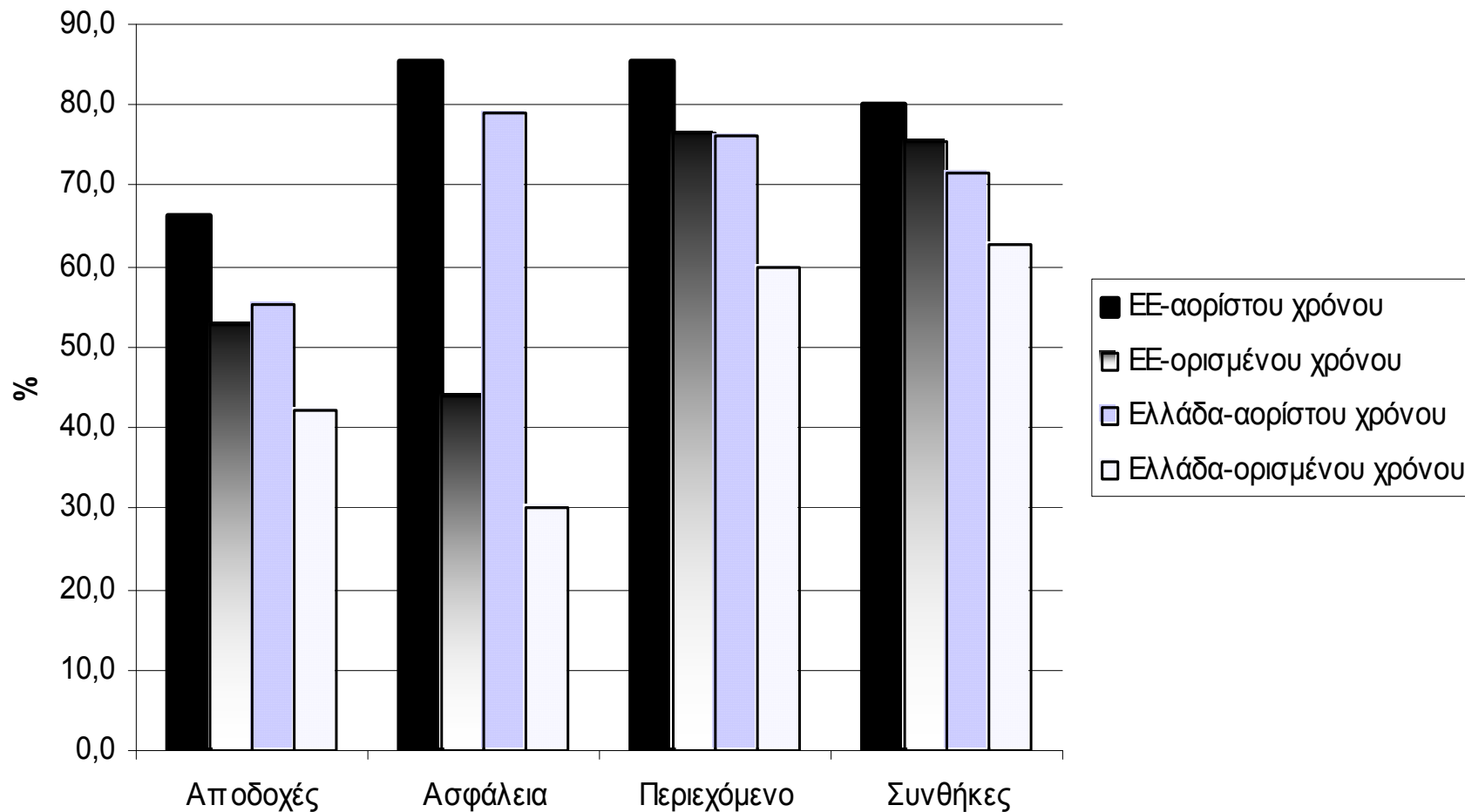

Εκούσια και Ακούσια Προσωρινή Απασχόληση ως % Συνολικής Προσωρινής Απασχόλησης

Προσωρινή απασχόληση και ικανοποίηση από τους όρους εργασίας

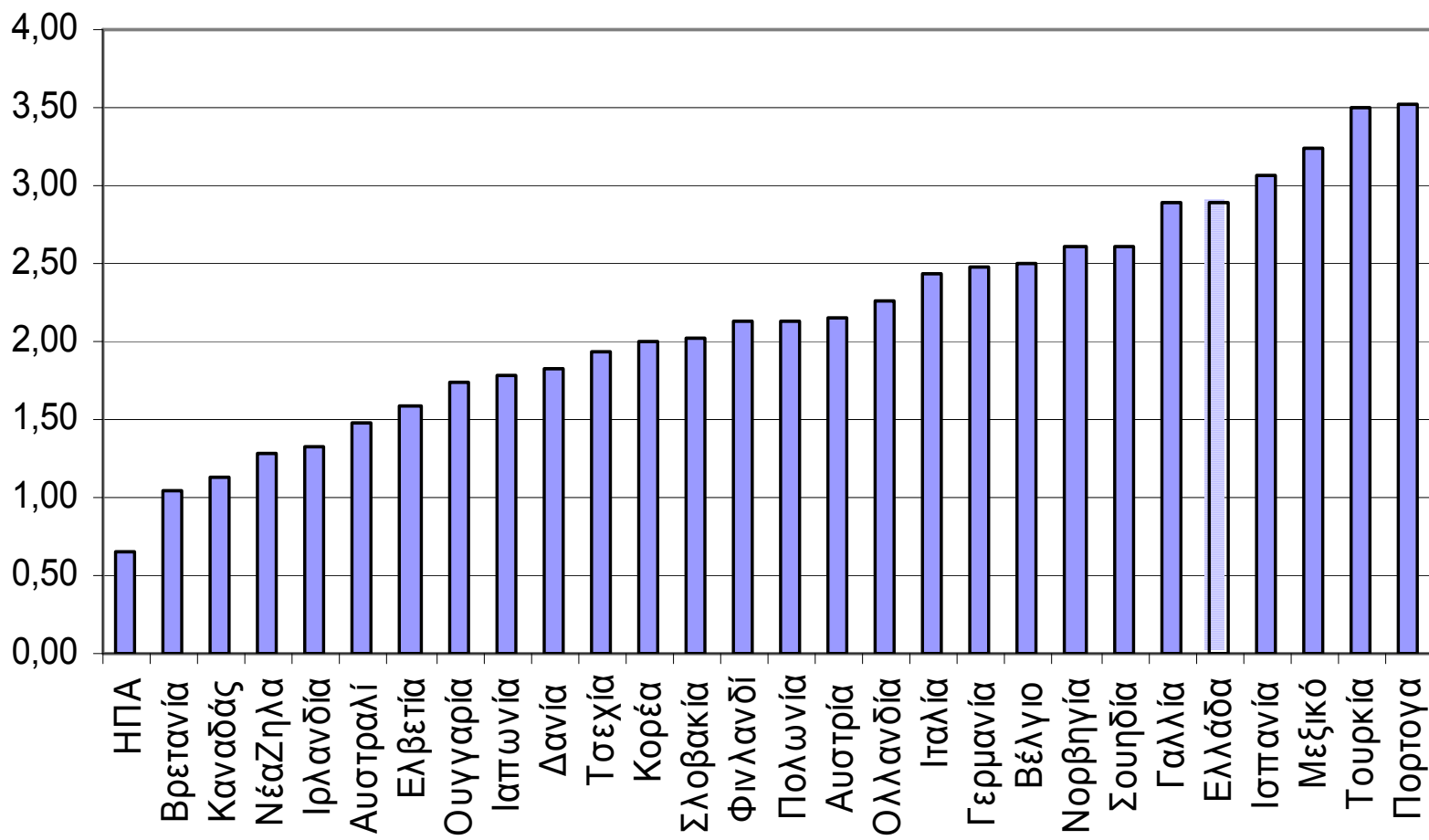
(% εργαζομένων που είναι "ικανοποιημένοι" από τις αποδοχές, ασφάλεια, περιεχόμενο, συνθήκες εργασίας)

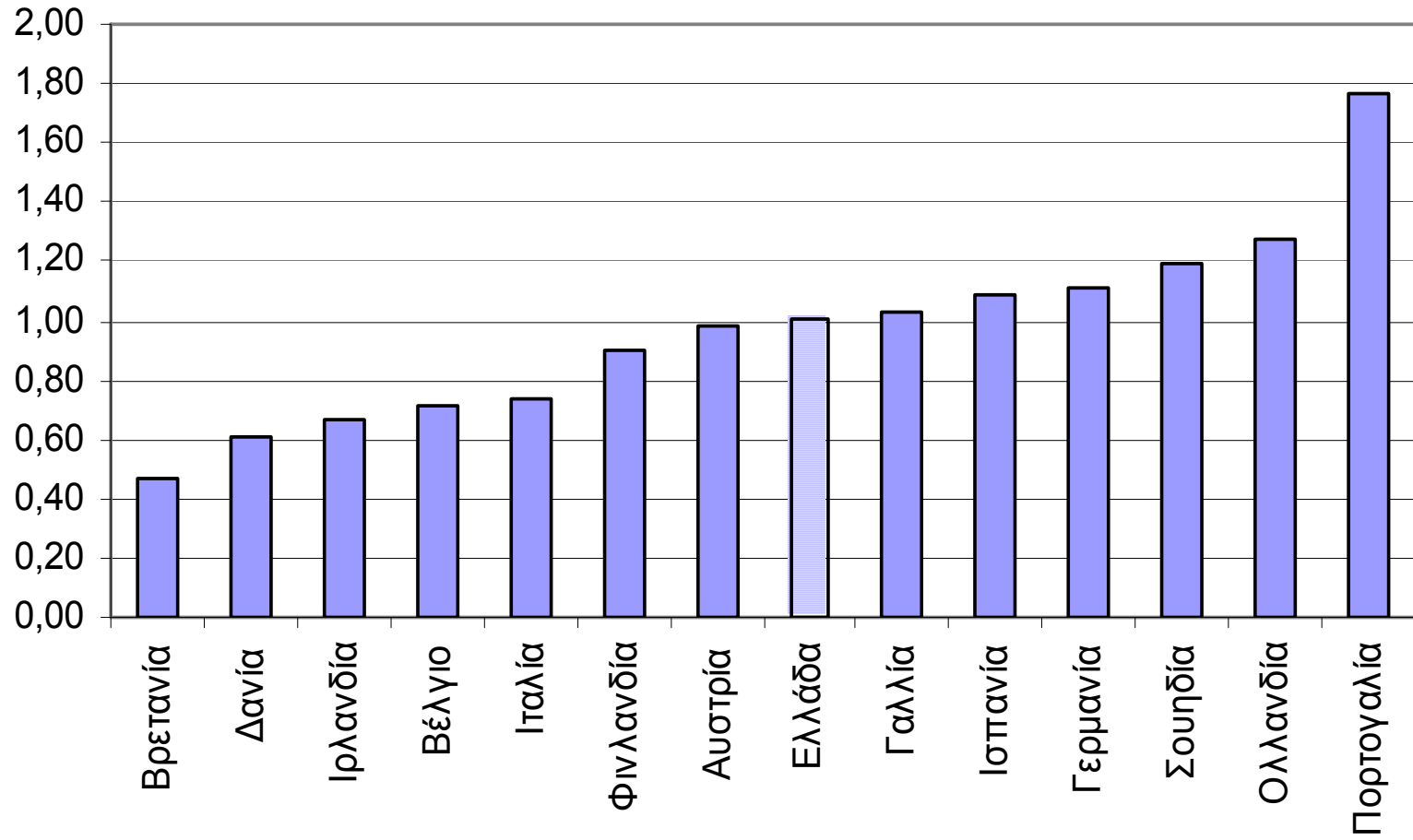
	Μερική απασχόληση αορίστου χρόνου ως % της μερικής απασχόλησης
Ισπανία	42,4
Ελλάδα	46,5
Πορτογαλία	54,9
Σουηδία	67,2
Φινλανδία	69,3
Ιταλία	77,8
Γαλλία	77,9
Ολλανδία	79,9
Βέλγιο	83,6
Δανία	86,4
Ηνωμένο Βασίλειο	89,0
Ιρλανδία	89,1
Γερμανία	90,4
Αυστρία	92,3

Συνολικός Δείκτης Προστασίας της Απασχόλησης 2003

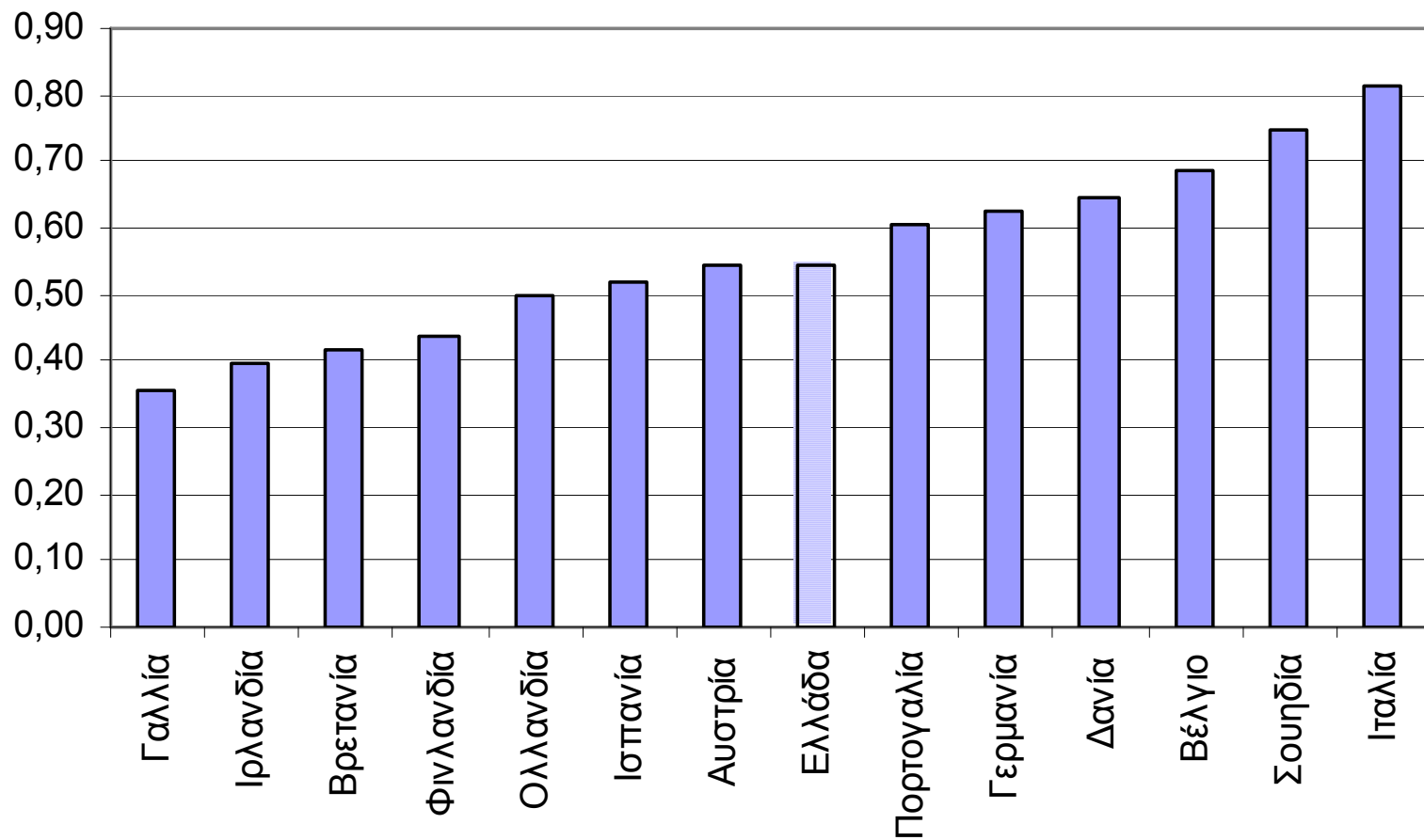

Πηγή: ΟΟΣΑ

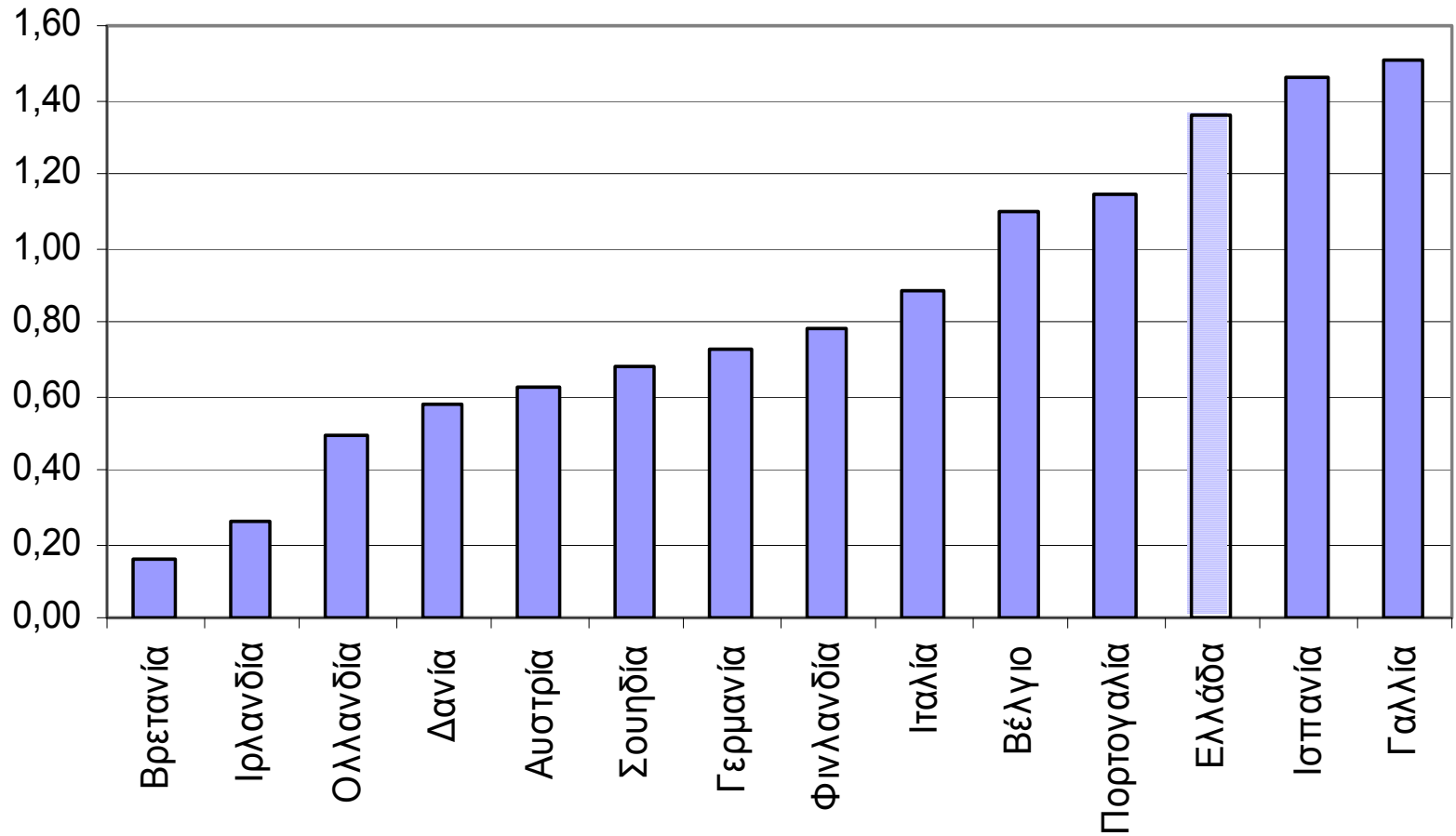
Δείκτης προστασίας ατομικών απολύσεων

Δείκτης προστασίας ομαδικών απολύσεων

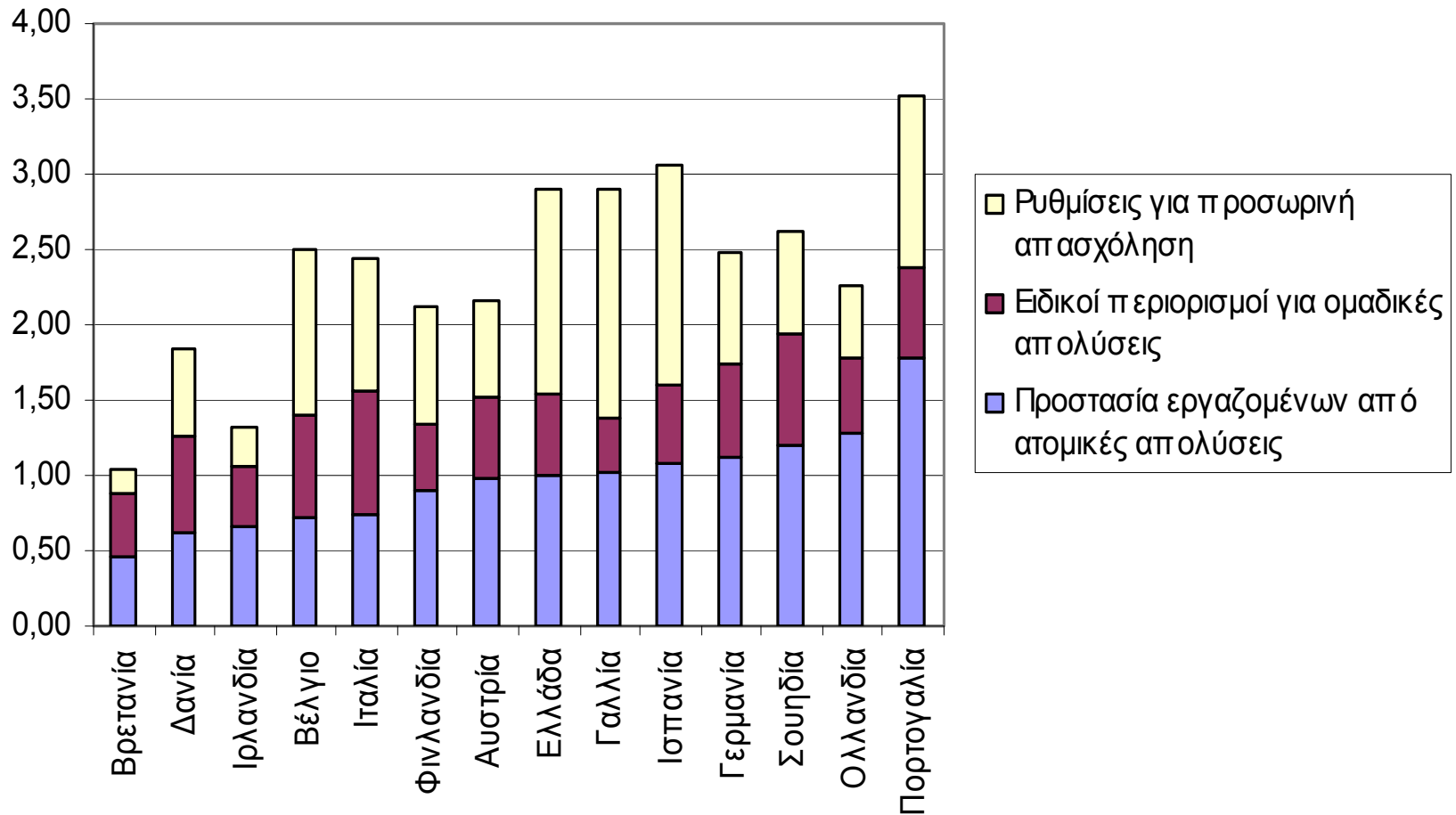

Δείκτης περιορισμού προσωρινής απασχόλησης

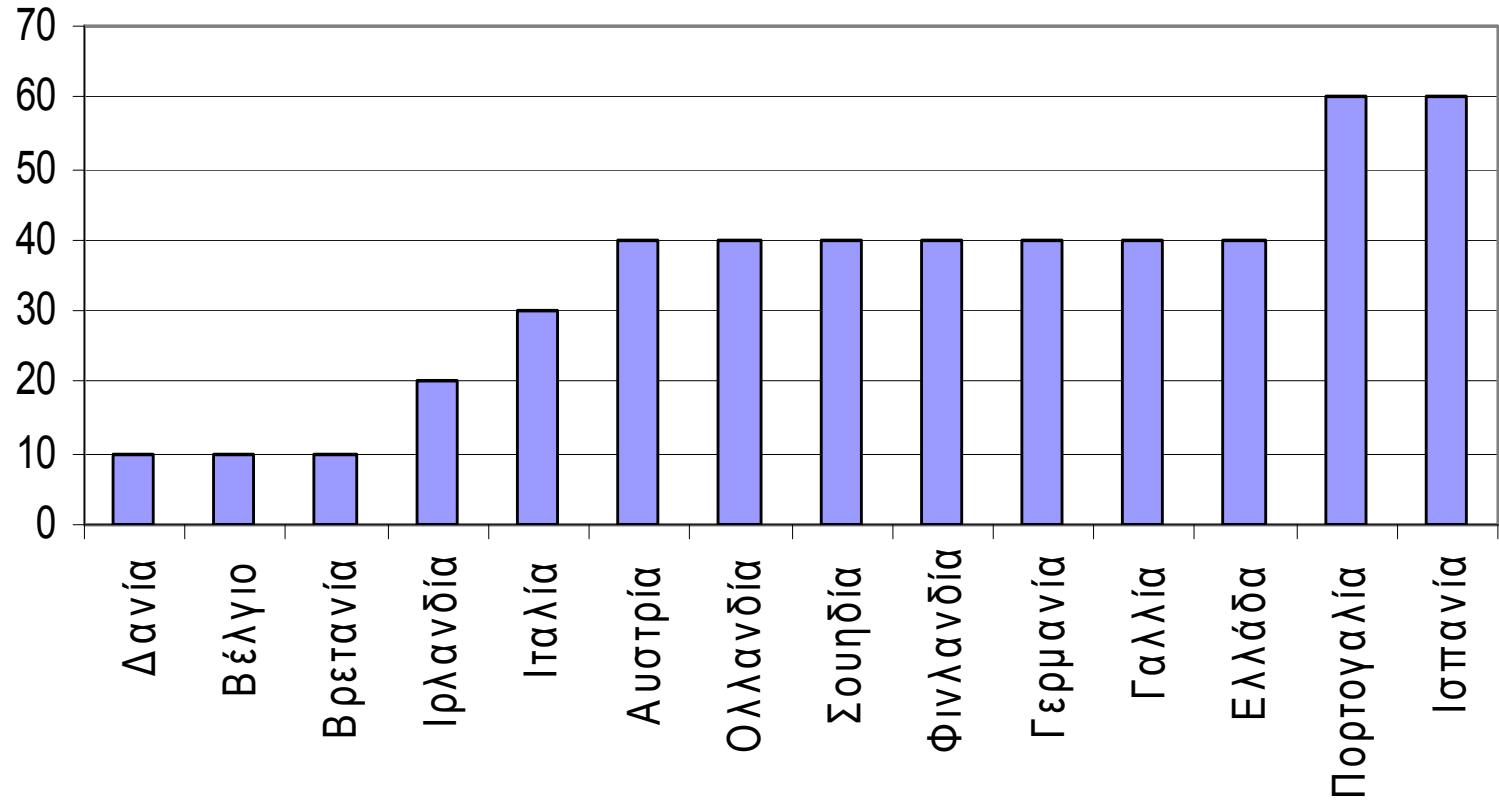

Συνολικός δείκτης ρυθμίσεων προστασίας της απασχόλησης και οι συνιστώσες του, ΕΕ15

(0=ελάχιστη προστασία, 4= μέγιστη προστασία)

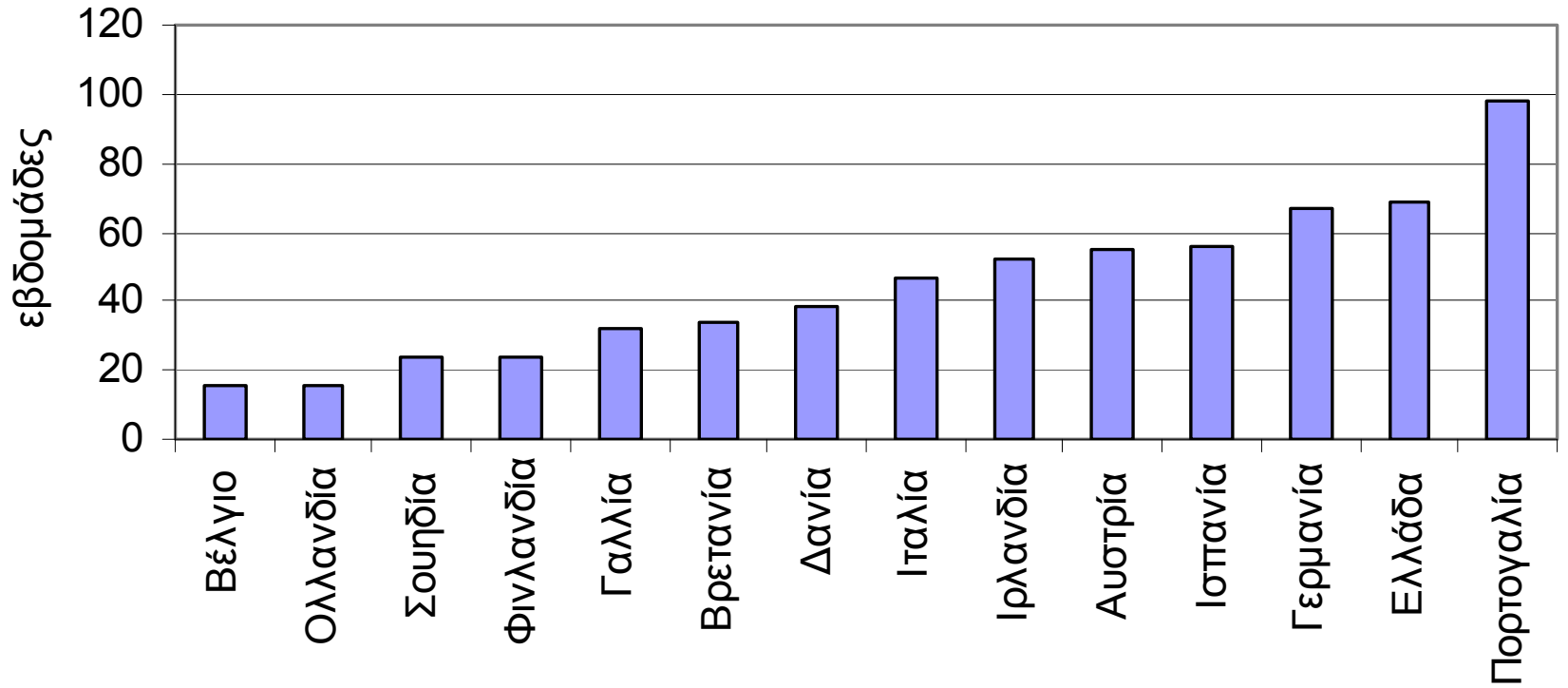

Δείκτης Δυσκολίας των Απολύσεων

Πηγή: World Bank

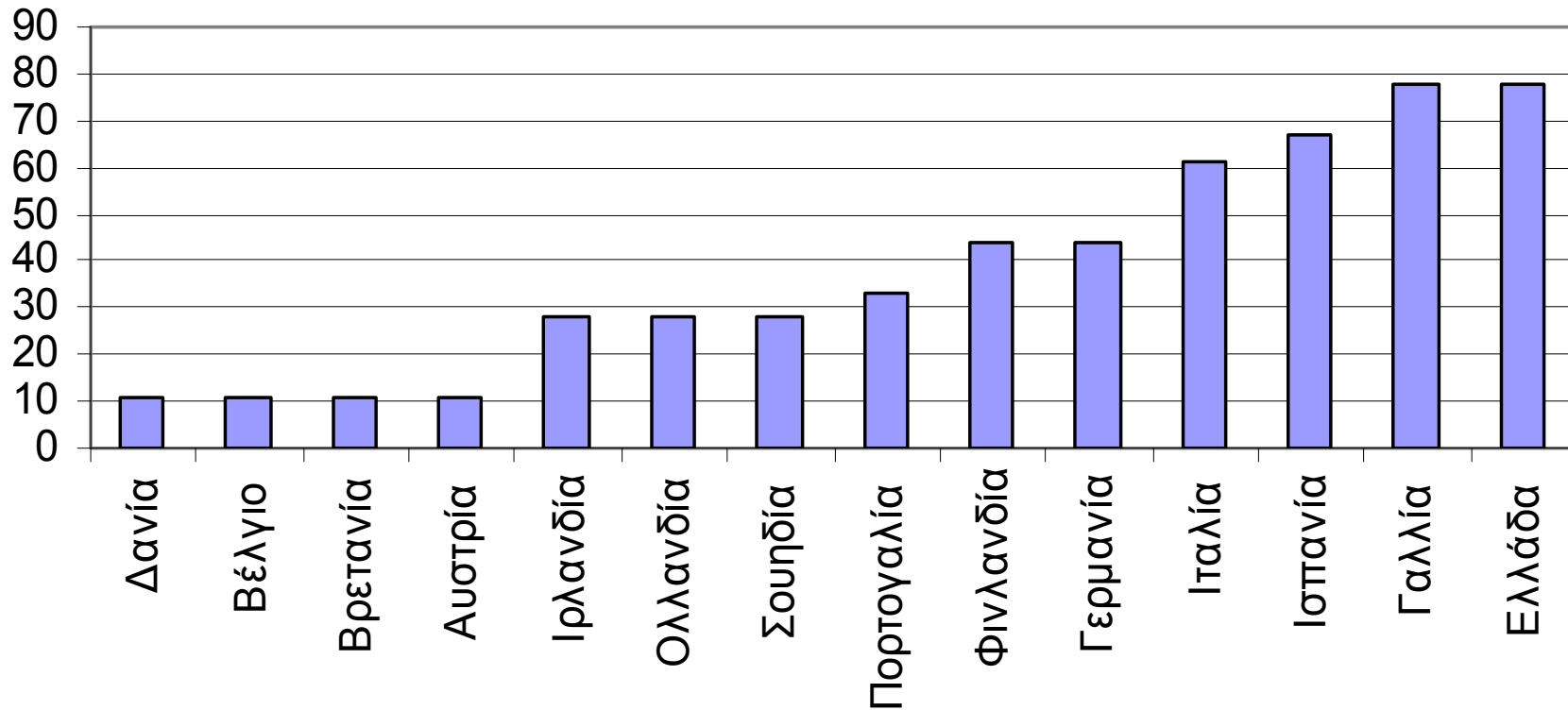
Κόστος Απολύσεων (εβδομάδες μισθών)

Πηγή: World Bank

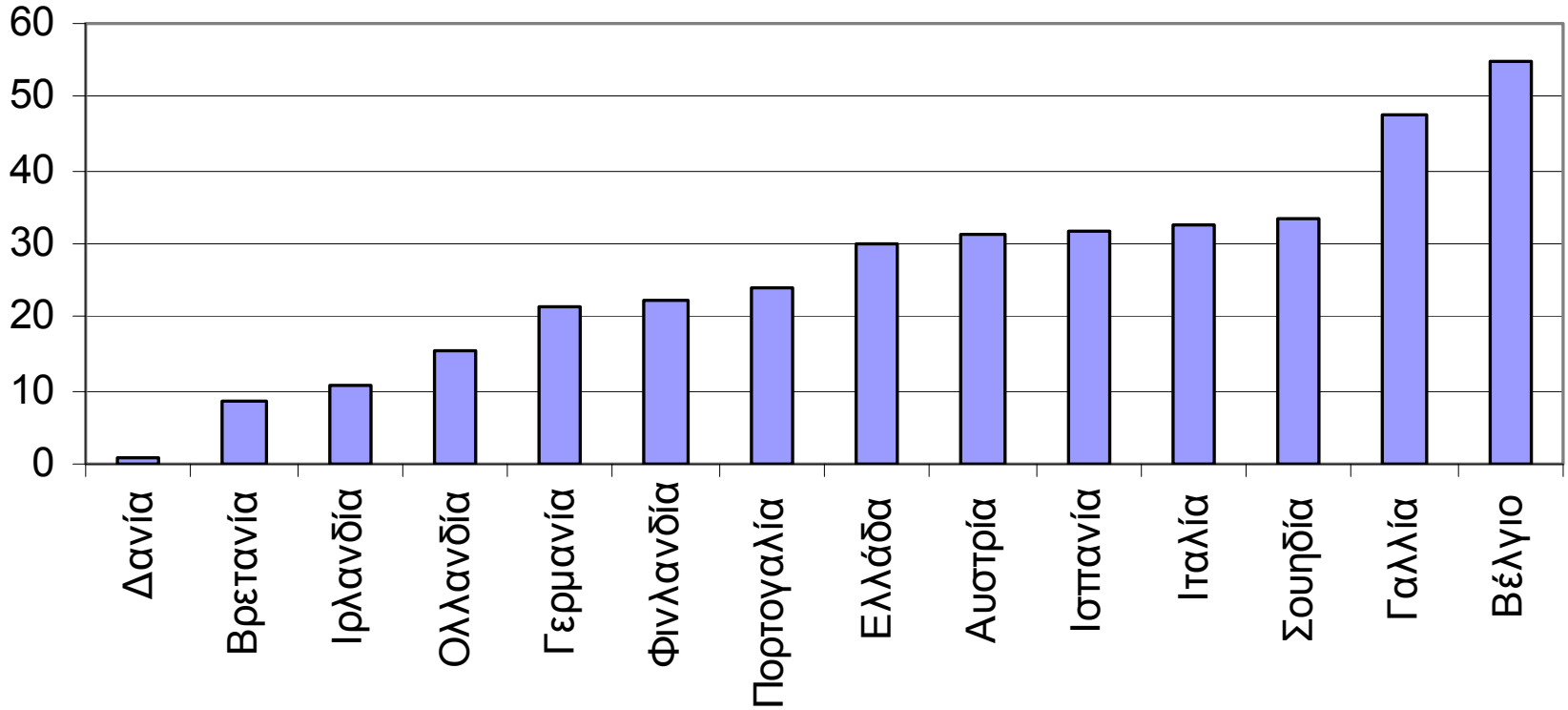

Δείκτης Δυσκολίας των Προσλήψεων

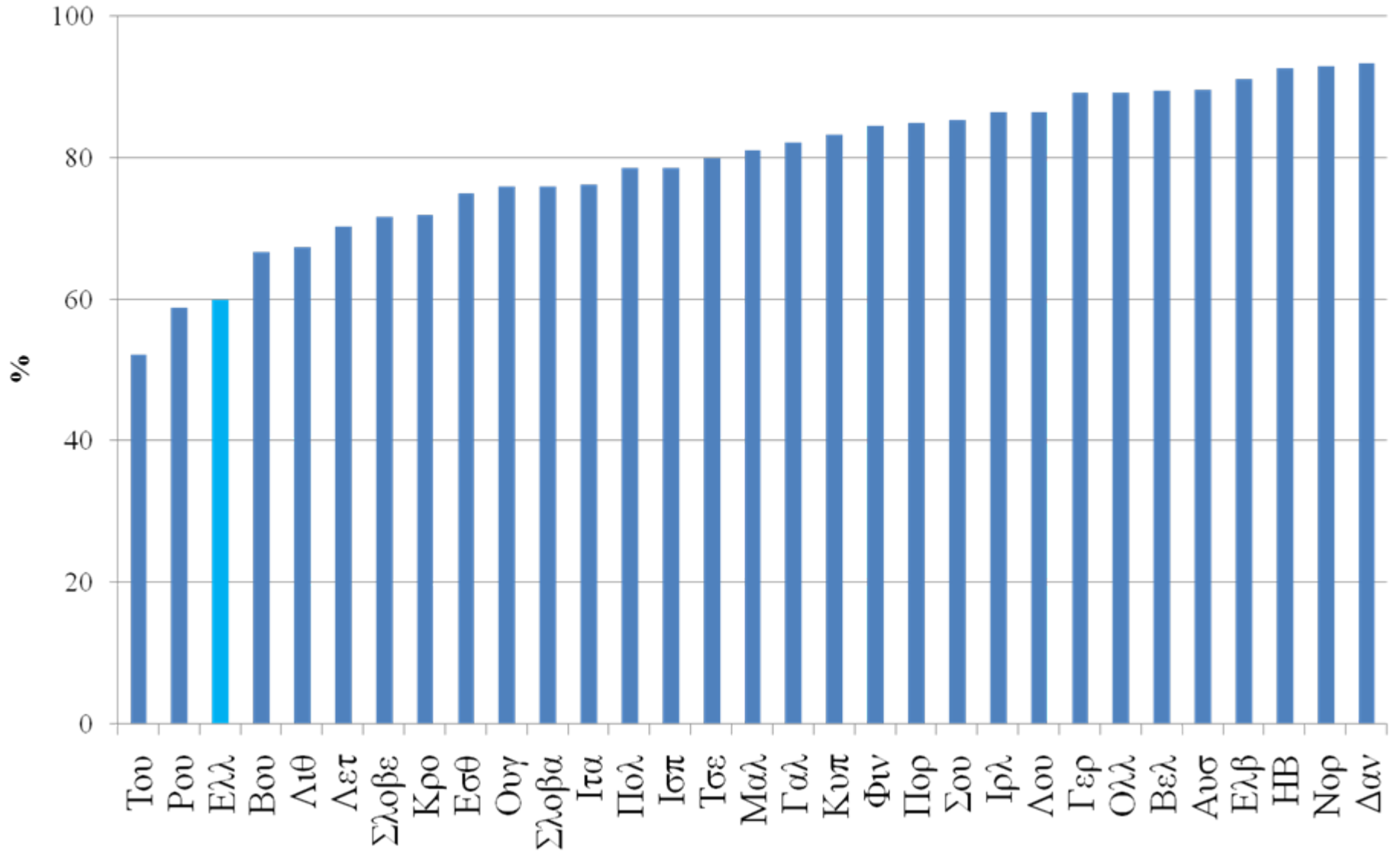
Πηγή: World Bank

Κόστος Προσλήψεων (% μισθού)

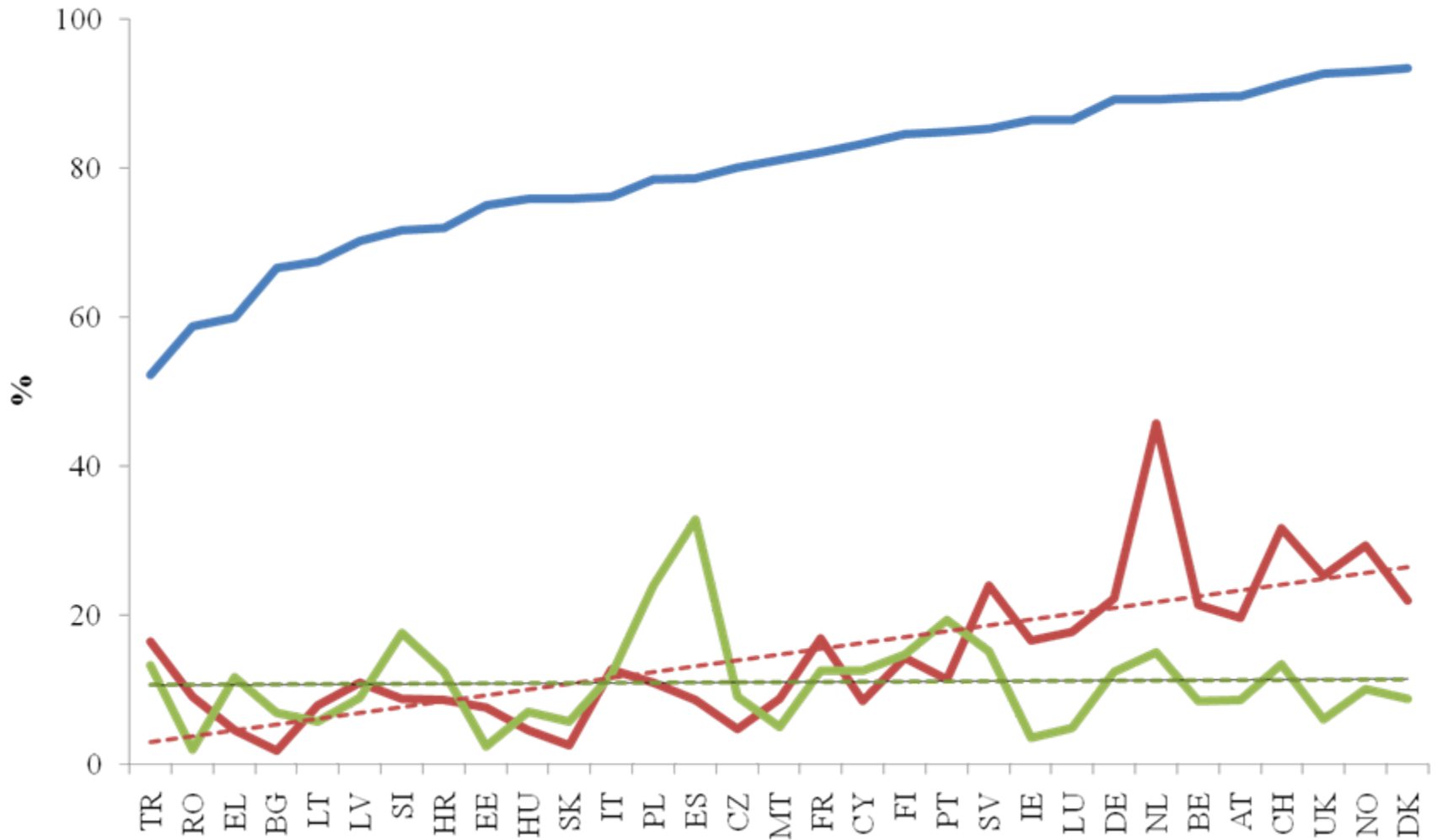

Πηγή: World Bank

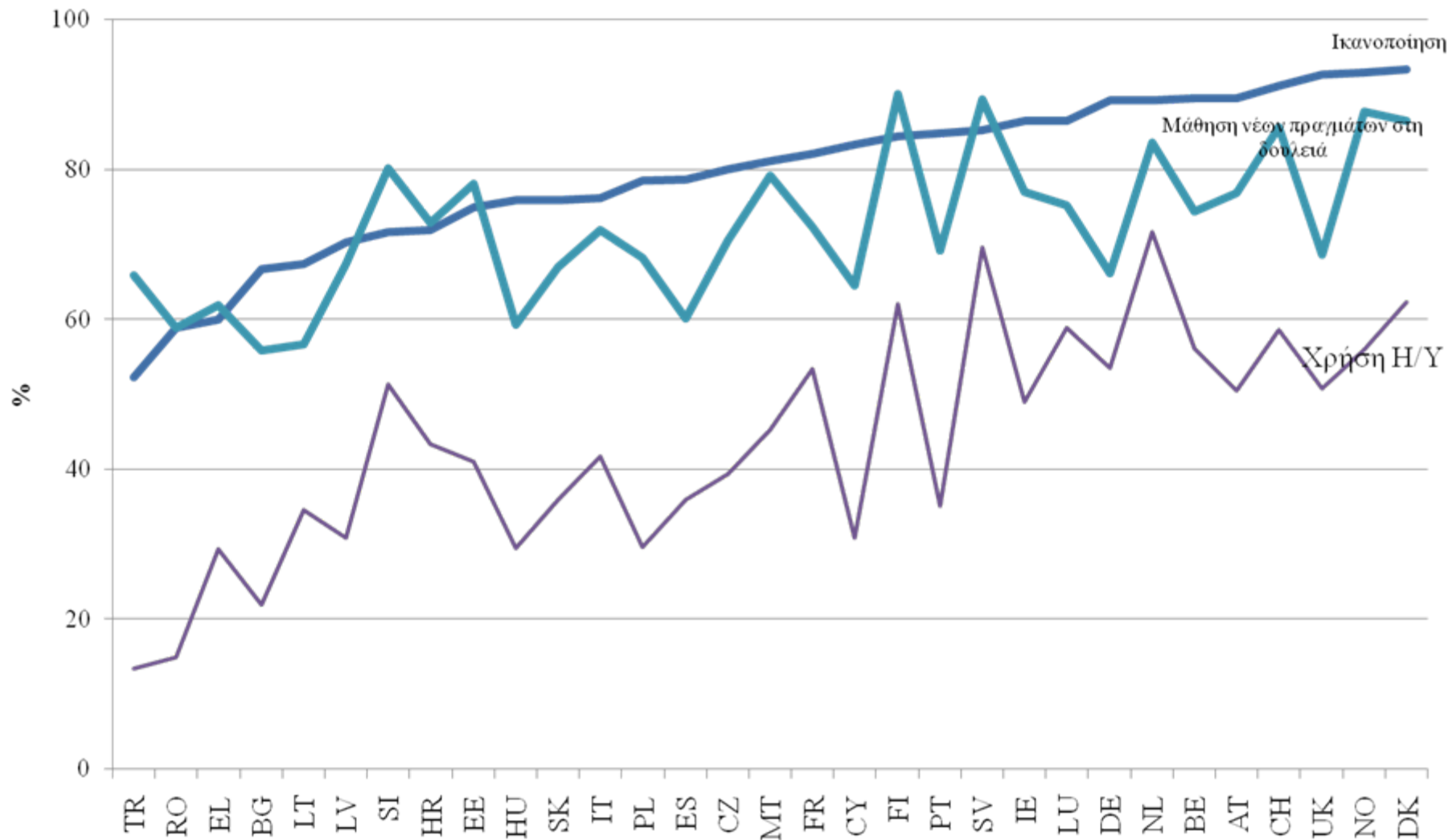
Ικανοποιημένοι/ες + Πολύ Ικανοποιημένοι/ες από τις συνθήκες εργασίας (%)

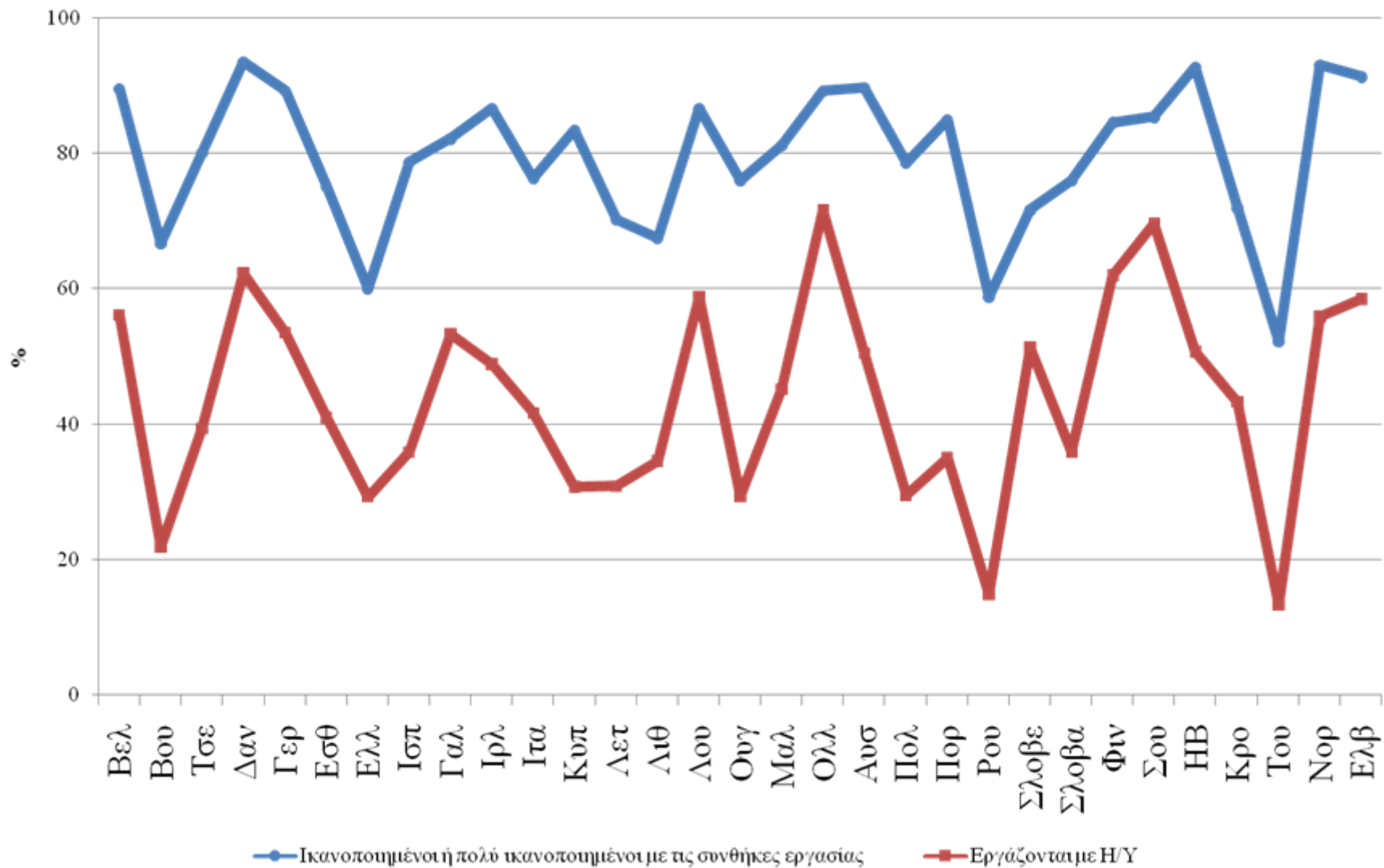
Ικανοποίηση από τις συνθήκες εργασίας, μερική απασχόληση και προσωρινή απασχόληση

Ικανοποίηση από τις συνθήκες εργασίας, ευέλικτες μορφές απασχόλησης και γνώση (μάθηση, χρήση Η/Υ)

Ικανοποίηση από τις συνθήκες εργασίας και χρήση Η/Υ στη δουλειά, 31 χώρες

Ικανοποίηση από τις συνθήκες εργασίας ανά βαθμό γνωστικών απαιτήσεων της δουλειάς

